

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

2

Să nu treci cu radiera
peste propriul trecut, ținut,
până nu demult, în rame
poleite cu aur

3

Prevenirea spălării banilor,
lecția pe care o învățăm

4

Cabinetul de miniștri a aprobat proiectul Legii bugetului de stat pentru anul 2021

Membrii Cabinetului de miniștri au aprobat în ședință de luni proiectul Legii bugetului de stat pentru anul 2021, care urmează să fie prezentat forului legislativ pentru adoptare, transmite MOLDPRES.

Conform proiectului examinat de Guvern, bugetul de stat pentru anul 2021 se aproba la venituri în sumă de 41,4 mlrd. lei și la cheltuieli în sumă de 55,4 mlrd. lei, cu un deficit în sumă de circa 14 mlrd. lei.

În bugetele unor autorități/instituții bugetare, conform domeniilor de competență, s-au aprobat alocații pentru scopuri specifice. Astfel, pentru fondul rutier este prevăzută suma de 1,5 mlrd. lei. „Defalcările anuale din volumul total al accizelor la produsele petroliere, cu excepția gazului lichefiat, nu vor depăși 54,5%; pentru Programul de reparație a drumurilor publice naționale, locale, comunale și a străzilor – în sumă de 900 mil. lei”, indică proiectul.

Repartizarea mijloacelor din program se va efectua în baza hotărârii de Guvern; pentru realizarea procesului de privatizare a bunurilor proprietatea publică de stat, inclusiv în bază de proiecte individuale – 3000,0 mii lei; pentru Fondul pentru eficiență energetică – 30 mil. lei; pentru Fondul național pentru dezvoltare regională – 220 mil. lei; pentru Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural – 1,1 mlrd. lei.

Repartizarea acestor alocații se va efectua în modul stabilit de Guvern: pentru Fondul Viei și Viinului – în sumă de 44102,0 mii de lei, din care 26102,0 mii de lei din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural; pentru Fondul ecologic național – în sumă de 50000,0 mii de lei; pentru consolidarea calității educației – în sumă de 87376,3 mii lei, din contul împrumutului acordat de Banca Mondială în cadrul proiectului „Reforma învățământului în Moldova”; pentru susținerea activității teatrelor, a circului și a organizațiilor

concertistice – în sumă de 175748,7 mii de lei etc. Pentru Fondul de Susținere a Populației este prevăzută suma de 146400,0 mii de lei, inclusiv 130400,0 mii de lei pentru finanțarea pachetului minim de servicii sociale de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea; pentru finanțarea partidelor politice – 34150,5 mii de lei; pentru finanțarea investițiilor capitale pe autorități publice centrale – 1648054,3 mii de lei; în bugetul Fondului de Investiții Sociale, pentru lucrări de renovare/construcție a blocurilor sanitare în instituțiile de învă-

țământ primar, gimnazial și liceal – 5000,0 mii de lei și pentru lucrări de renovare a instituțiilor de învățământ primar, gimnazial și liceal din subordinea autorităților publice locale din contul împrumutului acordat de Banca Mondială în cadrul proiectului „Reforma învățământului în Moldova” – 71874,0 mii de lei și.a.

În context, prim-ministrul Ion Chicu a subliniat importanța păstrării investițiilor în infrastructură, „care sunt importante și sunt recomandate și de experții Fondului Monetar Internațional, Băncii Mondiale, precum și de alții parteneri de dezvoltare”.

ÎN ATENȚIA COMPANIILOR – ENTITĂȚI DE INTERES PUBLIC!

Operatorul mecanismului oficial de stocare a informațiilor, Instituția Publică Ediția Periodică Capital Market, informează că mecanismul propriu-zis de acumulare a datelor este funcțional la adresa: <http://emitent-msi.market.md>.

Detalii la tel.: 022 221287, 022 229445

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market
în toate oficiile „Poșta Moldovei” din țară
sau la distributorii noștri:

Moldpresa (022) 222221
Press Inform-Curier (022) 237187
Agenția „Ediții Periodice” (022) 233740

INVITAȚIE DE COLABORARE!

I.P. Ediția Periodică „Capital Market” lansează o propunere de colaborare pentru agenții și companiile de publicitate.

Telefon de contact – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md

Curs valutar
2.12.2020

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.2530
EUR	1	20.6492
UAH	1	0.6040
RON	1	4.2391
RUB	1	0.2270

CAPITAL Market

**ÎN ATENȚIA
SOCIETĂȚILOR
PE ACȚIUNI!**

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:

ziarulcm@gmail.com
tel.: 022 22-12-87;
fax: 022 22-05-03

**Abonați-vă
la versiunea
electronică a ziarului
Capital Market**

Abonându-vă la versiunea electronică a ziarului Capital Market, pe durata abonamentului veți avea acces la versiunea electronică a ziarului. Pentru a vă abona la versiunea electronică a ziarului Capital Market, trebuie să sunați la redacție (022 221287) sau să trimiteți o scrisoare pe adresa de e-mail: ziarulcm@gmail.com.

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

COMUNICAT DE PRESĂ AL CNPF

CNPF continuă demersurile în interes public

Luând notă de atitudinea ostilă manifestată de către interpușii să "gestioneze" "MOLDASIG" SA, Comisia Națională a Pieței Financiare, având în vedere blocajul continuu și pierderea de către companie a pozițiilor și reputației pe piața locală și în cadrul Sistemului Internațional de Asigurări "Carte Verde", a emis un **avertisment** pe numele administratorului "Confidențial-Audit" SRL, potrivit căruia acesta este somat să: "deblocheze imediat situația, în mod incontestabil să creeze condițiile optime necesare pentru desfășurarea activității operaționale în incinta "MOLDASIG" SA a administratorului special provizoriu; să organizeze rapid deplasarea de comun a dlor V. Bîrsanu și E. Ovrutchi la Bancă, pentru autorizarea specimenelor de semnături; să restabilească în mod autentic funcționalitatea/operaționalitatea Companiei, precum și mediul comunicativ, relațional interuman în colectiv, astfel pentru a reda o încredere corespunzătoare clienților și partenerilor; să îndepărteze din oficiul (preajma) Companiei persoanele interpuse și formal neangajate, ingerința cărora aduce prejudicii de imagine pe *intern* și *pe extern*".

***

În același timp, autoritatea de supraveghere s-a adresat către Procurația Generală, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției, Serviciul de Informații și Securitate, Consiliul Superior al Magistraturii în sensul "repunerii ordinii și legii în remedierea situației și crearea condițiilor potrivite pentru administrarea "MOLDASIG" SA". În demersul respectiv, Comisia Națională notifică autoritățile de resort "...că la expirarea a 10 zile de la instituirea de către CNPF a administrării speciale provizorii, accesul persoanei desemnate (CNPF) în incinta "MOLDASIG" SA este unul fizic/brutal îngăduit. Într timp, "MOLDASIG" SA se confruntă cu probleme majore cu impact cantificabil absolut nefast. Astfel, împotrivirea pretențiilor noi șefi, care "gestionează" entitatea, blochează înregistrarea la Bancă a specimenelor de semnături ale administratorului special (CNPF) și contabilului-șef ("MOLDASIG" SA). Mai mult, cazul "MOLDASIG" SA riscă să readucă Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule (BNAA), implicit R. Moldova, în situația de a fi exclusi din SIA "Carte Verde" – astă după ce recent, la consumarea a două decenii "de suspans", am fost acceptați (în sfârșit!) membri cu drepturi depline în acest organism internațional".

30 noiembrie 2020

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței ordinară publice din 1 decembrie 2020, Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), potrivit competențelor conferite de legea-cadru, aprobă decizii aferente pieței financiare non-bancare, mai cu seamă:

I. REGLEMENTARE

Proiectul Hotărârii CNPF privind cerințele față de capitalul organizațiilor de creditare nebancare (OCN), elaborat în temeiul art. 17 alin. (4) din Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară. Documentul determină elementele de bază ale capitalului reglementat, sintagmă care a fost inclusă în Legea nr. 1/2018 odată cu adoptarea Legii nr. 23 din 27.02.2020 privind modificarea unor acte legislative. Astfel, capitalul reglementat, pe lângă capitalul propriu, include un instrument finanțier nou – „împrumutul subordonat”. De asemenea, proiectul prevede cerințe față de capitalul reglementat în funcție de sursa de finanțare. Prin urmare, OCN este obligată să defini și să mențină capitalul reglementat în raport cu valoarea activelor la orice dată în valoare de cel puțin:

- 5% pentru organizațiile care nu înregistrează credite bancare; sau
- 10% pentru organizațiile care înregistrează credite bancare;

Regulamentul privind reorganizarea societății pe acțiuni, ce derivă din necesitatea conformării legislației la modificările operate în Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, Codul Civil al R. Moldova, urmare a implementării cerințelor actelor UE, mai cu seamă recordării legislației naționale la Directivele UE, în particular cu Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14.06.2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale care face referire la înființarea/funcționarea, fuziunile și diviziile societăților comerciale. Proiectul se expediază spre avizare instituțiilor interesate și se supune procedurii de consultări publice în condițiile prevederilor legislației.

II. AUTORIZARE

Aprobarea prețului de vânzare conform actelor de reevaluare a valorilor mobiliare și a părților-sociale definite de administratorii fiduciari "BV Fiduciar Invest" SA, "Econ-Renaștere" SA și "Compania Fiduciară a Feroviarilor" SA, care se expun la vânzare în modul stabilit de legislație;

Acordul prealabil pentru compania fiduciară "BV Fiduciar Invest" SA în procurarea valorilor mobiliare de stat;

Radierea OCN "TIMUR-CREDIT" SRL din Registrul organizațiilor de creditare nebancară autorizate, ca rezultat al licitației;

Suspendarea activității de creditare nebancară a OCN "EURO CREDIT GRUP" SRL pe un termen de 2 ani, conform deciziei asociatului unic al organizației de creditare nebancară din 03.11.2020;

Reperfecțarea licenței Societății de investiții "Pro Invest Capital" SA prin substituirea categoriei de licență din "B" în "A", cu eliberarea unui nou formular de licență;

Înregistrarea în Registrul emitentilor de valori mobiliare a dării de seamă privind rezultatele emisiunilor suplimentare de acțiuni ale Societăților pe acțiuni;

- "ORIZONTUL-LUX", în sumă de 1 804 630 lei în număr de 360 926 acțiuni ordinară nominative cu valoarea nominală de 5 lei, din contul mijloacelor bănești;

- "PLANETA CARTE" SA, în sumă de 1 353 255 lei în număr de 270 651 acțiuni ordinară nominative cu valoarea nominală de 5 lei, din contul mijloacelor bănești;

Autorizarea reorganizării SA "VINĂRIA DIN VALE" prin transformare în societate cu răspundere limitată.

Serviciul de presă al CNPF

DIGEST PARLAMENTAR

În luna noiembrie Parlamentul s-a întrunit în patru ședințe plenare, în cadrul cărora a adoptat aproape 40 de proiecte de legi sau hotărâri

Modificările la Legea cu privire la comerțul interior au fost votate în prima lectură.

Deputații au votat, în prima lectură, o lege care va oferi protecție suplimentară utilizatorilor serviciilor de Internet.

Modificarea Legii cu privire la Serviciul Vamal a fost aprobată de Parlament.

Parlamentul ajustează cadrul normativ ce vizează procedura de eliberare a legitimației și a insignei de ales local. A fost aprobat în prima lectură un proiect de lege de modificare a 5 acte normative.

Proiectul de lege cu privire la Reprezentantul Guvernului în teritoriu și la Oficiul Reprezentantului Guvernului în teritoriu a fost remis spre reexaminare către Comisia administrație publică.

Un proiect care va reglementa activitatea medicilor veterinari de liberă practică a fost aprobat în ambele lecturi.

Proiectul care se referă la transmiterea competențelor de constatare a contravențiilor din domeniul construcțiilor de la administrația publică locală la Agenția pentru Supraveghere Tehnică a fost remis în Comisia juridică, numiri și imunități spre reexaminare.

Parlamentul a aprobat un proiect de modificare a Legii cinematografiei, potrivit căruia Centrul Național al Cinematografiei va trece la autofinanțare.

Votat în lectura finală: serviciile paliative vor fi distinse printre serviciile medicale de bază în sistemul național de sănătate.

Deputații au aprobat, în prima lectură, un proiect de lege care are drept scop îmbunătățirea funcționării Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică.

A fost aprobată Hotărârea cu privire la creare Comisiei parlamentare speciale care va elabora Strategia de dezvoltare a sectorului sănătății a Republicii Moldova pentru perioada 2020-2030.

O comisie parlamentară specială va elabora Strategia de dezvoltare a sectorului sănătății a Republicii Moldova pentru perioada 2020-2030.

O inițiativă legislativă, votată în prima lectură, vine să asigure un impact mai mare al auditului public extern.

Ședința plenară din 27 noiembrie 2020

Procesul de angajare a străinilor la muncă în Republica Moldova va fi optimizat. Parlamentul a aprobat un proiect de modificare a legislației, în prima lectură.

Servicii publice orientate spre cetățean: Instituțiile nu vor mai solicita documente suplimentare, dacă datele sunt disponibile în format electronic. Proiectul respectiv a fost votat în lectura finală.

Deputații au votat, în prima lectură, proiectul de modificare a Legii cu privire la tineret. Organizațiile de tineret vor beneficia de sprijin financiar din partea statului.

Votat în prima lectură: proveniența produselor piscicole va fi verificată de Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

Legea de offshorizări a fost votată în lectură finală.

Parlamentul a constituit Comisia de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor spălării banilor prin intermediul judecătorilor și băncilor.

A fost constituită Comisia specială pentru elaborarea proiectului Strategiei naționale de securitate farmaceutică pe un termen de 10 ani.

Parlamentul a constituit Comisia de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile.

Direcția generală comunicare și relații publice a Parlamentului Republicii Moldova

O nouă rundă de privatizare va avea loc în Moldova în perioada 27 noiembrie – 31 decembrie

După cum a anunțat Agenția Proprietății Publice, la licitație au fost scoase 24 bunuri proprietate publică de stat în valoare de peste 129 de milioane de lei.

În special, au fost scoase la licitație două întreprinderi de stat ca complexe patrimoniale unice: Întreprinderea afiliată "Tabăra de Însănătoșire pentru copii "Avtodoronik", Ucraina, or. Sergheevka (Ucraina, 1,6 milioane de lei) și întreprinderea de stat pentru producerea și vânzarea produselor făinoase în Basarabeasca Pita-Service (145 de mii de lei).

De asemenea, cota socială din S.C. "IT-Cafe" S.R.L. (3,53 milioane lei) și 21 complexe de bunuri și bunuri imobile întreprinderi de stat sunt vândute la un preț de la 0,015 la 50 milioane lei.

Cele mai scumpe loturi sunt două terenuri pentru construcții cu o suprafață de 6.130 de hectare (municipiul Chișinău, str. Pădurii, 26/1) și 5.184 de hectare (municipiul Chișinău, orașul Codru), care sunt scoase la vânzare la un preț inițial

de 50 milioane și, respectiv, 40 de milioane de lei.

De asemenea, a fost scos la vânzare centrul turistic „Moldova” (satul Iasinița, Ucraina) – 1,2 milioane de lei, baza de odihnă „Ceaica” (orașul Koblevo, Ucraina) – 1,6 milioane de lei, cinematograful Patria (Leova) – 1,683 milioane de lei, Complex industrial cu 4 etaje din Chișinău – 9,35 milioane de lei, un teren pentru construcții cu o suprafață de 0,1617 hectare pe str. Cuza Vodă din Chișinău – 5 milioane de lei etc.

Cerile de participare la licitație pot fi depuse până pe 15 decembrie, iar licitația va avea loc pe 16 decembrie.

De asemenea, în perioada 22 – 31 decembrie, pe piață reglementată, prin intermediul Bursei de Valori, se vor desfășura licitații cu strigare pentru vânzarea pachetelor de acțiuni proprietate publică de stat, în loturi unice, din 14 societăți pe acțiuni în care cota statului variază de la 30,083% la 99,637%. Cel mai scump „lot” este participația statului la SA Metalfers (78,28%). Prețul său inițial va fi

de aproximativ 900 de milioane de lei (cu 7 milioane de lei mai puțin decât prețul anterior).

De asemenea, este planificată privatizarea, prin intermediul Bursei de Valori, a acțiunilor statului din SA "Institutul de cercetări științifice "Rif-Acvaaparat" (92,908%) – 18,55 mil. lei (cu 2,3 milioane de lei mai puțin decât prețul anterior), din SA „Hotel Chișinău” (60,179%) – la prețul inițial 1,55 milioane de lei, precum și 30,083% din acțiunile întreprinderii aflate în proces de insolvență Alimentarmaș (aproximativ 5,5 milioane de lei, cu aproape 0,6 milioane mai ieftin decât prețul oferit anterior), precum și pachetele de acțiuni din 10 societăți de întreținere a drumurilor.

Reamintim că aceasta este a treia rundă de privatizare din acest an. Agenția Proprietății Publice a planificat în 2020 venituri din privatizare în valoare de 700 de milioane de lei. Mai multe informații sunt disponibile pe site-ul: www.app.gov.md.

InfoMarket

Să nu treci cu radiera peste propriul trecut, ținut, până nu demult, în rame poleite cu aur

Aşa cum înțelegem noi, dicţionarele au ca şi primă misiune definirea exactă sau cât mai succintă a noţiunilor. Caut definiţia cuvântului ŠOMER şi dicţionarul scrie dincolo de liniuță: „Persoană aptă de muncă, dar fără un contract de muncă și care caută un loc de muncă”. Fraza pare să fie scoasă din Codul Muncii. O altă definiţie spune: „Muncitor manual sau intelectual care, în condiţiile economiei capitaliste, nu are de lucru, care nu se poate angaja nicăieri, care şomează”. Se pare că de data aceasta, pe lângă lingviştii se aflau şi ideologii care aveau grija să atribuie acest fenomen unui sistem anume. Fără lingviştii şi fără ideologie, un poet definea noţiunea de şomer mai exact decât toate dicţionarele: Umblând în sus şi-n jos pe bulevard, A poposit la umbră sub un gard, Şi-i trist fiindcă nimeni nu-l întrebă Dacă mâncat ori dacă are treabă”.

Ei bine, calitatea de şomer este una care nu trebuie să fie redusă doar la faptul că cineva nu are de lucru și rămâne dincolo de uşa casei sau de poarta curții. Calitatea de şomer are ca și evoluție, de multe ori, stări de depresie profundă, conflicte, derapaje irecupereabile, vieți distruse și alte suferințe pentru care încă nu poate fi aplicate careva apărăte de măsurare. Iată de ce, în încercarea de a aborda, cu instrumentariu economic și social, această problemă, permitem de data aceasta și puncte de vedere de ordin moral, spiritual, omenesc.

Datele din octombrie arată că anul acesta au fost înregistrări oficiale circa 40 mii de şomeri. Însă numărul celor care nu lucrează este mult mai mare. Însistăm însă mai departe pe distincția dintre şomer și cel care nu lucrează, diferite fiind și stările pe care le suportă fiecare dintră aceștia.

Statisticile arată că peste 67 de mii de cetăteni care sunt în căutarea unui loc de muncă au fost înregistrări oficiale în Moldova în perioada ianuarie-octombrie 2020, majoritatea dintre ei fiind din municipiul Chișinău.

Trebuie să recunoaștem că mediul rural este în continuare unul care are capacitați limitate în eventualitatea oferirii de locuri de muncă, locuri care ar garanta o remunerare lunară constantă. Acest gol este acoperit cu munci în propriile gospodării sau pe terenurile aflate în proprietate privată, iar „remunerarea” capătă conturul asigurării casei cu produsele (preponderant agricole) de care are nevoie casa. Banul este scos din relația individ-muncă, iar posibilitatea de a-l încasa este oferită tradițional de muncile sezoniere care, de obicei, cuprind puține zile din calendaralele anilor.

Ponderea şomerilor înregistrări din mediul rural a fost mai mare decât a celor din mediul urban – 58,6 la sută (24336) și, respectiv, 41,4 la sută (17149).

În pofida celor scrise mai sus, se constată că ponderea populației ocupate în agricultură în R. Moldova depășește cu mult ponderea populației ocupate în agricultură din țările europene. Spre exemplu, în Belgia acest indicator a constituit doar 2,5 la sută

din ansamblul populației ocupate, în Danemarca – 4,4%, în Franța – 4,7%, în Germania – 3,2%, în Olanda – 3,6%, în Portugalia – 11,6%, în Grecia – 20,4%. Acum patru ani în agricultura Moldovei eau angajați 30,3 la sută din populația ocupată. Putem însă vorbi despre tendințe care anticipă cote apropiate de cele din unele țări europene. Argument este faptul că în anul 2000 în agricultura țării lucrau 50 la sută din cei angajați în economie. Așadar, intrarea tehnologilor avansate în agricultură, mecanizarea și automatizarea unui șir de procese vor reduce continuu numărul angajaților. Urmările acestor tendințe sunt evidente: se vor reduce costurile produselor agricole, dar puținele locuri de muncă care vor fi, vor avea de cealaltă parte a balanței oameni rămași fără un loc de muncă. Desigur, presupunerea este reală doar dacă nu vom

insista în vederea aducerii în sate a unor producări, inclusiv industriale, cu mari capacitați de absorbtie a forței de muncă. Un model de acest gen sunt întreprinderile de cablaje care au făcut marele pas spre satele noastre. Acțiuni similare au întreprins și unele întreprinderi din industria textilă, însă respectivele unități economice se confruntă constant cu insuficiență de angajați.

Din totalul şomerilor înregistrări pe parcursul a 10 luni ale anului curent, 34,2% au vîrstă cuprinsă între 16 și 35 ani (14159). Nivelul de pregătire al şomerilor înregistrări arată că cei mai mulți (63,3%) au studii primare/gimnaziale/liceale și nu dețin o calificare profesională. Lipsa unei calificări îngustează dramatic câmpul de acțiune, de aici și puținele soluții pe care le au şomerii din categoriile respective. Structura şomerilor, inclusiv care necesită suport suplimentar pe piața muncii este următoarea: tineri 16-24 ani – 9,5% (3947 şomeri), tineri 16-29 ani – 18,4% (7636 şomeri), persoane de etnie romă – 4,9% (2031 şomeri), persoane reîntoarse de peste hotare – 3,4% (1411 şomeri), şomeri cu dizabilități – 2,0% (847 şomeri), cetăteni străini – 0,1% (44 şomeri).

O abordare separată cer problemele de angajare cu care se confruntă

spuneam că noţiunea de şomer nu trebuie să fie tratată strict în formatul definitiei din dicționare. Și astă, pentru că și şomer înseamnă, de cele mai multe ori, să se prăbușească celul peste tine, să te simți marginalizat în totalitate, să te simți inutil și chiar inapt să faci față unor situații mai complicate, să nu dormi când restul lumii doarme, să pui la îndoială valoriile esențiale și să treci cu radiera peste propriul trecut ținut, până nu demult, în rame poleite cu aur.

E poate prea tristă această deschidere de paranteze, dare ea trebuie să fie cel puțin citită, dacă nu luată în seamă.

Constantin OLTEANU

În atenția acționarilor "FinComBank" S.A.

AVIZ privind convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor "Banca de Finanțe și Comerț" S.A.

În conformitate cu art. art. 50-56 din Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 02.04.1997, art. 54 din Legea privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017, dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și Statutul "Băncii de Finanțe și Comerț" S.A., în temeiul deciziei Consiliului Băncii din 26.11.2020, este convocată Adunarea generală extraordinară a acționarilor „Banca de Finanțe și Comerț” S.A. Adunarea generală extraordinară a acționarilor "FinComBank" S.A. se va ține la data de 22.12.2020, ora 11:00, în incinta SC "CIALCRIS" S.R.L. (Garden Palace Events Restaurant), pe adresa: mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri 8.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII GENERALE EXTRAORDINARE A ACȚIONARILOR BĂNCII:

1. Cu privire la executarea hotărârii Adunării generale a acționarilor Nr. 65 din 16.06.2020 pusă în sarcina Consiliului, de a examina întrebarea privind achitarea / neachitarea dividendelor intermediere pentru 2020.
2. Cu privire la executarea hotărârii Adunării generale a acționarilor Nr. 65 din 16.06.2020 privind plata dividendelor acționarilor sub forma acțiunilor de tezaur conform alin. (7) art. 49 Legea privind societățile pe acțiuni și pct. 9.8. Statutul Băncii.
3. Cu privire la cedarea către acționarii "Banca de Finanțe și Comerț" S.A., acțiunilor de tezaur, în conformitate cu lit. a) pct. 3 art. 78 Legea privind societățile pe acțiuni.
4. Cu privire la stabilirea quantumului retribuției muncii și remunerării membrilor Consiliului "Banca de Finanțe și Comerț" S.A. în redacție nouă.
5. Cu privire la aprobarea Statutului "Banca de Finanțe și Comerț" S.A. în redacție nouă.
6. Cu privire la aprobarea Regulamentului Consiliului "Banca de Finanțe și Comerț" S.A. în redacție nouă.
7. Cu privire la autentificarea procesului-verbal al Adunării generale extraordinare a acționarilor Băncii.

Lista acționarilor ce au drept să participe la Adunarea generală extraordinară este întocmită de către Depozitarul Central Unic de Valori Mobiliare potrivit situației la data de 02.12.2020, cu modificările operate după data întocmirii listei, dar nu mai târziu decât cu 3 zile până la data desfășurării Adunării generale extraordinare a acționarilor "FinComBank" S.A.

Înregistrarea participantilor la Adunarea generală extraordinară se va efectua pe data de 22.12.2020 de la 10:00 până la 10:50.

Pentru participarea la Adunarea generală extraordinară acționarii vor prezenta actul de identitate (buletin sau pașaport), iar reprezentanții acționarilor – de asemenea și actul care atestă împuñnicile acordate (extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice sau procura legalizată în modul stabilit, după caz).

Acționarii pot lua cunoștință de materialele referitoare la ordinea de zi a Adunării generale extraordinare, începând cu data de 11.12.2020, în zile de lucru, de la ora 10:00 până la ora 17:00 (pauză: 13:00 -14:00) la Serviciul guvernamental corporativ bir. 501, Oficiul central al băncii de pe adresa: mun. Chișinău, str. Pușkin 26.

În contextul situației epidemiologice, Banca va lua toate măsurile necesare de protecție contra COVID-19. Totodată, măsurile de siguranță pot fi schimbată, completate sau anulate, în funcție de deciziile autorităților publice în vigoare pentru data ținerii Adunării.

În cazul în care, Comisia națională extraordinară de sănătate publică, va emite Hotărârea privind interzicerea desfășurării întrunirilor în masă cu caracter unic, Banca va informa suplimentar acționarii despre data și modul de ținere a Adunării generale extraordinare a acționarilor, în condiții nou stabilite.

Informații suplimentare puteți obține la numerele de telefoane: 022 269-809, 022 269-940. Organul executiv al Băncii

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770.

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR:

Instituția Publică Ediția Periodică

CAPITAL MARKET

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE:

Gheorghe TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: ziarirom@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC "Victoriabank", SA, fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate stările agenției "Moldpres" și "InfoMarket".

Articolele marcate cu semnul ☐ reprezintă publicitate. Orice articol publicat în "Capital Market" reflectă punctul de vedere al semnatului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Sute de milioane și miliarde de dolari s-au perindat prin sistemul bancar moldovenesc, ca într-o mașină de spălat „bani”, luând calea spre paradisuri offshore, beneficiari obscuri. Dilema cu care ne-am confruntat în anii 2010-2014 era: ori Republica Moldova este statul în care spălarea banilor, ca fenomen infracțional, nu există, ori există, dar este acceptată „ca o prezență activă” în viața economică autohtonă, fiind, la nivel scriptic, incriminată, dar de fapt, nesanctionată.

„Spălătoria” banilor murdarî în proporții deosebit de mari prin intermediul judecătorilor și instituțiilor financiar-bancare din R. Moldova a fost pornită în anul 2010, când prin băncile din Moldova au fost spălate mijloace rusești, potrivit unor investigații, în sumă de 20 miliarde de dolari SUA, iar unii experti vorbesc și de sume mai mari. În 2014 ne-a dus faima (proastă) în toată lumea „furtul miliardului”.

Au fost niște lecții pe care ar trebui să le învățăm, pentru, eufemistic vorbind, „a sigila ușa pentru eventuale spălătore”. Să autoritățile, de comun acord cu mediul de afaceri și societatea civilă, ajustează cadru legal astfel încât să nu mai avem o „spălătorie” a banilor murdar sau un „furt al miliardului”. Implementarea noii legizații a fost subiectul primei Conferințe internaționale desfășurate online cu tema „Implementarea prevederilor legislației naționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor”, organizată de Asociația Businessului European din Moldova (EBA). Experti din șapte țări – R. Moldova, România, Letonia, Ungaria, Cipru, SUA, Cehia – au discutat despre cadrul legal, au împărtășit cele mai bune practici internaționale în zona prevenirii spălării banilor și a conformității, precum și investigarea fraudei. Prezența impresionează, 17 vorbitori reprezentând autoritățile guvernamentale și sectorul privat, peste 150 de participanți.

In prezent, R. Moldova este la etapa de ajustare a cadrului legal cu scopul de a preveni spălarea banilor. Noua lege va include și mai multe mecanisme practice. „La moment, a fost elaborat cadrul legal primar, urmează și cel secundar, optional niște ghiduri pentru bănci. În al doilea rând trebuie să stim cum să implementăm legislația și în al treilea rând, dar nu ultimul ca importanță, este existența unei voințe politice în vederea stabilirii unor reguli clare pentru toți, astfel încât să ne putem spăla de rușinea după „furtul miliardului”, a menționat directorul executiv al Asociației Businessului European din R. Moldova, Mariana Rufa.

Potrivit acesteia, mai este puternic ecoul celor două cazuri de rezonanță: furtul unui miliard de dolari din trei bănci și spălătoria rusească. Conducerea Băncii Naționale susține că trebuie redresată situația pentru a nu deveni, în timp, o problemă de securitate financiară a statului.

„Experiența acumulată și lecțiile învățate trebuie să ne determine să devinim mai buni în realizarea misiunii noastre de contracara crimelor economice. Doar un sistem stabil și viabil este o linie bună de apărare în prevenirea utilizării acestuia în scopuri de legalizare a capitalului obținut pe căi ilicite”, a declarat guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei, Octavian Armașu. Oficialul a adăugat că în ultimii ani sistemul financiar din R. Moldova, în special cel bancar, „a trecut printr-un important proces de reformare și dezvoltare. Eforturile Băncii Naționale a Moldovei, susținute de Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială, Uniunea Europeană și alii parteneri de dezvoltare, au avut drept efect îmbunătățirea sistemului de guvernanță corporativă, creșterea transparenței acționariatului băncilor, intensificarea activității de supraveghere. Și, nu în ultimul rând, au contribuit la îmbunătățirea în bănci a sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și calității măsurilor de precauție aplicate”.

In anul 2019, sistemul Moneyval a constatat, în ultimul exercițiu de evaluare, că R. Moldova a avansat foarte mult în acest sens. Totodată, au venit și unele recoman-

Prevenirea spălării banilor, lecția pe care o învățăm

dări de la Moneyval, mai spune guvernatorul, în urma căror BNM a procedat la un sir de acțiuni importante în vederea alinierii în acest domeniu la standardele internaționale. În special, a revăzut metodologia de evaluare a riscurilor de spălare a banilor și finanțării terorismului în sectoarele supravegheate. Cu sprijinul USAID, BNM și-a propus să implementeze o soluție informatică. Scopul ei este să fie identificate din timp riscurile și să fie asigurată transparența acționarilor în bănci.

Guvernatorul BNM a mai spus că „asigurarea transparenței și a unui climat în care se asigură prevenirea finanțării terorismului și spălării banilor este un element foarte important pentru atractivitatea R. Moldova ca destinație pentru investițiile străine”.

Investitorii calitativi vor dori să-și placeze capitalul doar într-un sistem transparent, în care se cunosc beneficiarii finali, există reguli stricte de prevenire a spălării banilor, dar și sanctiuneare dură a celor care „se joacă cu banii”. Are deplină dreptate Daniel Staicu, fostul președinte al Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor din România, care a declarat în cadrul Conferinței internaționale că „identificarea beneficiarului real, beneficiarului efectiv, cum este prevăzut în legislația din R. Moldova, este una din cele mai importante activități printre măsurile de cunoaștere a clientelei. De ce este nevoie de această măsură? Pentru că statele trebuie să se asigure că persoanele juridice și alte aranjamente juridice sunt suficiente de transparente astfel încât infractorii să nu fie tentați să le folosească în scopuri ilicite, în special pentru spălarea banilor și finanțarea terorismului”.

În România, de exemplu, beneficiarii reali sunt înregistrati într-un registru Central organizat la nivelul Oficiului Național al Registrului Comerțului pentru persoanele juridice care au obligația de înmatriculare în registrul comerțului, cu excepția regiilor autonome, companiilor și societăților naționale. Asociațiile și fundațiile sunt înregistrate într-un Registrul central organizat la nivelul Ministerului Justiției, iar fiduciile sau construcțiile juridice similare acestora – într-un Registrul central organizat la nivelul Agenției Naționale de Administrare Fiscală. „Cooperarea internațională poate fi o mare provocare când este vorba de identificarea beneficiarului

real pe un lanț de societăți care s-a întins pe mai multe jurisdicții care se află în afara UE, când aceste companii se află într-un off-shore, de tip paradis fiscal”, a mai spus Staicu.

Directorul Serviciului prevenirea și combaterea spălării banilor, Vasile Șarco, a făcut referire la mai multe proiecte privind prevenirea și combaterea spălării banilor, implementate cu sprijinul partenerilor externi. „Perioada imediat următoare este una foarte consistentă în activități. În special, la începutul lunii decembrie urmează să fie publicată Legea cu privire la procedura de constatare a încălcării legislației cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor, legea 75. În prezent, Serviciul, în comun cu marii regulatori, BNM și CNPF, se află într-un proces activ de pregătire a sistemului, a entităților raportoare și, respectiv, sperăm ca, începând cu perioada respectivă, deja să avem o altă abordare a tuturor proceselor care au loc în întregul sistem și nu în ultimul rând dorim ca colaborarea cu organele de drept să fie mai eficientă”, a conchis Vasile Șarco.

CARE ESTE PRACTICA REPUBLICII MOLDOVA DE COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR?

Se împlinesc aproape doi ani de la intrarea în vigoare a noii Legi cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (nr. 308/2017). În această perioadă au fost implementate mai multe acțiuni, obiectivul cărora constă în diminuarea riscurilor/contracararea spălării banilor și finanțării terorismului în vederea asigurării protecției sistemului financiar de tentative de utilizare a acestuia în scopuri ilicite, a menționat în cadrul Conferinței internaționale secretarul general al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Elena Pui.

În particular, pe piața financiară non-bancară au fost reajustate politicile în domeniu ca rezultat al primei evaluări naționale a riscurilor, finalizată în anul 2017. Totodată, au fost puse în aplicare prevederile legislației de specialitate – Legea nr. 1/2018, implicit cu referire la transparența structurii acționarilor/asociațiilor organizațiilor de creditare nebancară, dezvaluirea informațiilor privind beneficiarii efectivi, precum și evaluarea administratorilor organizațiilor de creditare nebancară privind conformarea criteriilor

“fit&proper”. Piața asigurărilor, depășind etapa de transparentizare a structurii de proprietate, este implicată plenar în procesul de reconfigurare a tuturor acțiunilor adiționale domeniului ca rezultat al implementării primului exercițiu de audit în scop de supraveghere pe filiera prevenirii și combaterii spălării banilor, a subliniat secretarul general al CNPF.

“Trebuie să consemnăm că în instrumentarul de prevenire se înscrie și Legea privind procedura de constatare a încălcăriilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului (nr. 75/2020), care are menirea de a asigura buna implementare a Legii nr. 308/2017, precum și conformarea la acquis-ul comunitar. Această lege, care va intra în vigoare din decembrie 2020, a fost discutată intens în procesul de consultări publice cu partenerii de dezvoltare și părțile interesate, implicit cu membrii Asociației Businessului European”, a afirmat Elena Pui.

Mai transparente au devenit și băncile. „Curățirea cu succes a sectorului bancar după frauda bancară de proporții se datorează eforturilor de supraveghere bancară exercitat de BNM. Un angajament fără echivoc față de ireversibilitatea reformelor din sectorul bancar este critic pentru stabilitatea sectorului financiar”, constată experții Fondului Monetar Internațional.

Prim-viceguvernatorul Băncii Naționale a Moldovei, Vladimir Munteanu, a apreciat în cadrul conferinței că „băncile comerciale și-au învățat lecția și acum sunt mult mai pregătite și chiar dispun de mai multe mecanisme avansate de identificare a riscurilor. Si sistemul bancar la nivel național e mai securizat și va fi îmbunătățit și de noua lege”.

Oamenii de afaceri mai au însă și rezerve, în special în ceea ce privește credibilitatea sistemului bancar, lucruri pe care l-au arătat în discursurile sale în cadrul conferinței. Vladimir Munteanu declară, însă, că „dacă Moldova nu ține pasul cu partenerii noștri din regiune sau cerințele la nivel global, atunci riscul e foarte mare că R. Moldova poate deveni o țară izolată. Riscul este mare că băncile își pot pierde conturile corespondente și am trecut prin un asemenea episod acum câțiva ani. Nu mai pot fi admise asemenea abateri cum au avut loc în cadrul laundromatului sau fraudei bancare”.

Vlad BERCU

Agricultorii uscați de secetă n-au pe ce cumpără dolari și euro

Începând cu luna aprilie curent, moneda națională înregistrează o apreciere atât în termeni nominali, cât și în termeni reali față de coșul valutelor țărilor-principali parteneri comerciali ai Republicii Moldova. Astfel, în a doua jumătate a trimestrului II 2020, odată cu relansarea treptată a activităților economice suspendate, piața valutară s-a caracterizat printr-un surplus de ofertă de valută, în special, din partea persoanelor fizice care a fost susținută de o creștere a transferurilor din străinătate, constată Banca Națională a Moldovei (BNM).

În același timp, cererea netă de valută din partea agenților economici, de asemenea, a crescut, însă în proporții relativ mai mici comparativ cu oferta netă din partea persoanelor fizice, influențată de fluxurile comerciale externe, dar și de procurările de valută de la unii exportatori, în special de la exportatorii de producție agricolă. Acești factori vor conduce la o apreciere mai mare a monedei naționale, fapt ce va influenta evoluția prețurilor pe piața internă. În acest an agricultorii au fost afectați de secetă. Cel mai mult au avut de suferit producătorii de cereale. Or, pierderile la hectar sunt între 2500-4000 de lei. În rezultat, unii agricultori care își exportă producția agricolă nu au avut ce exportă. Respectiv, nu au avut nevoie de valută străină.

CURSUL NOMINAL AL LEULUI S-A APRECIAT CU 1,6%

Pe parcursul trimestrului III 2020, cursul oficial nominal al monedei naționale s-a apreciat cu 1,6 la sută în raport cu dolarul SUA, în timp ce față de euro s-a depreciat cu 2,0 la sută comparativ cu nivelurile înregistrate la finele trimestrului anterior. În valori medii, cursul leului moldovenesc s-a apreciat în proporții mai mari față de dolarul SUA – cu 5,4 la sută, iar în raport cu euro s-a depreciat cu 0,4 la sută, comparativ cu mediile trimestrului precedent.

„În trimestrul III, în valori medii, majoritatea valutelor țărilor-parteneri comerciali principali ai RM incluse în coșul REER (Real effective exchange rate) s-au apreciat față de dolarul SUA. În special, s-au întărit monedele unor țări-membre ale UE: corona cehă – cu 7,9 la sută, zlotul polonez – cu 7,2 la sută, euro și leva bulgărească – cu câte 5,8 la sută, leul românesc – cu 5,7 la sută, forintul maghiar – cu 5,5 la sută și.a. Pe de altă parte, lira turcească, rubla belarusă, hrivna ucraineană și rubla rusească s-au depreciat în raport cu dolarul american. În aceste condiții, în termeni reali, leul moldovenesc s-a apreciat cu 1,4 la sută față de coșul valutelor țărilor-principali parteneri comerciali ai RM (media trimestrului III față de media trimestrului II). Dintre aceștia, contribuții mai mari

la aprecierea REER au avut Ucraina – cu 0,8 p.p., Rusia – cu 0,7 p.p. și Turcia – cu 0,5 p.p.”, se mai spune în informațiile BNM.

Oferta netă de valută din partea persoanelor fizice s-a cifrat la 726,6 milioane dolari SUA, fiind în creștere atât față de trimestrul precedent (cu 71,2 la sută), cât și în raport cu trimestrul III 2019 (cu 17,9 la sută). Transferurile nete din străinătate în favoarea persoanelor fizice au sporit în primele două luni ale trimestrului cu 28,4 la sută față de perioada similară din anul precedent, constituind factorul principal care a impulsionat dinamica pozitivă a ofertei nete. În structura ofertei nete de valută din partea persoanelor fizice, s-a remarcat în continuare o consolidare a cotei monedei unice europene. Cererea netă de valută din partea agenților economici a crescut, de asemenea, însă în proporții relativ mai mici comparativ cu oferta netă din partea persoanelor fizice. În trimestrul III 2020, aceasta s-a cifrat la 661,6 milioane USD, depășind cu 49,7 la sută nivelul înregistrat în trimestrul anterior și cu 9,1 la sută – cel din perioada similară a anului precedent. Cererea sporită de valută din partea persoanelor juridice a fost condiționată primordial de evoluțiile fluxurilor comerciale externe. După o ameliorare în lunile aprilie-mai, deficitul balanței comerciale externe s-a deteriorat în trimestrul III, revenind la un nivel similar anilor precedenți. În dinamică anuală, exporturile s-au diminuat în proporții mai mari comparativ cu importurile.

Gradul de acoperire a cererii nete de valută din partea agenților economici prin oferta netă de valută de la persoanele fizice a constituit 109,8 la sută în trimestrul III 2020 comparativ cu 96,1 la sută în trimestrul precedent și 101,6 la sută în trimestrul III 2019. În aceste condiții, BNM a intervenit prin procurări nete de valută în sumă de 105,6 milioane dolari SUA pe piața valutară locală.

SURPLUS DE VALUTĂ ÎN IULIE ȘI AUGUST

Surplusul pe piața valutară locală nu a fost repartizat însă uniform pe parcursul trimestrului, acesta fiind

mai pronunțat în lunile iulie și august, pe fondul unei oferte semnificative de valută de la persoanele fizice, evoluție specifică acestei perioade a anului. În aceste condiții, în prima jumătate a trimestrului, cursul de schimb oficial al monedei naționale în raport cu dolarul SUA s-a plasat pe un trend ferm de apreciere, stabilizându-se ulterior, cu mici fluctuații, în proximitatea nivelului de 16,6 lei pentru un dolar SUA.

Spre finele lunii septembrie, definițul temporar pe piața valutară a determinat o inversare de scurtă durată a trendului. Astfel, pe ansamblu, leul moldovenesc a încheiat trimestrul III 2020 cu o apreciere de 1,6 la sută în raport cu dolarul SUA comparativ cu finele trimestrului precedent.

Dinamica cursului oficial al leului moldovenesc față de euro a fost influențată inclusiv de evoluțiile monedei unice europene față de dolarul SUA pe piețele internaționale. În prima jumătate a trimestrului III a continuat tendința de depreciere a dolarului SUA față de principalele valute internaționale, dar în special față de euro. În luna iulie, dolarul a înregistrat una dintre cele mai slabe performanțe din ultimii ani, iar cursul de schimb al dolarului SUA în raport cu euro a ajuns la nivelul minim din ultimii doi ani. Îngrijorările investitorilor în această perioadă au fost generate de gestionarea nefuncțională de către autoritatea SUA a pandemiei COVID-19, de impactul acesteia asupra economiei americane și de lipsa consensului politic privind măsurile de stimulare a economiei și ajutor pentru sectoarele afectate. SRF a lăsat neschimbărată rata fondurilor federale, menționând că economia SUA în continuare va depinde semnificativ de evoluția pandemiei.

În a doua jumătate a trimestrului, cursul EUR/USD a cunoscut o stabilizare relativă, iar spre finele lunii septembrie, dolarul SUA și-a recăpătat unele poziții pierdute pe parcursul perioadei. Astfel, pe parcursul trimestrului III, comparativ cu finele celui precedent, euro s-a apreciat cu 3,6 la sută în raport cu dolarul SUA.

Banca Națională dispune de suficiență valută pentru a face față șourilor valutare de pe piață internă. Aceasta dispune de rezerve valutare de 3,45 miliarde USD. Bani care sunt suficienți pentru șase luni de importuri. În trimestrul trei rezervele valutare s-au majorat cu 260 milioane USD și asta ca urmare a intrărilor în conturile rezervelor obligatorii în valută ale băncilor licențiate, intervenților de procurare a valutei și debursărilor de credite și granturi din partea principaliilor parteneri de dezvoltare.

Eduard LUPU

Ministerul Economiei și-a înrăutățit previziunile macroeconomice pentru 2020

Ministerul Economiei și-a înrăutățit previziunile macroeconomice pentru 2020: scăderea PIB-ului va fi de 6,5%, dar nu de 4,5%, așa cum s-a prognozat mai devreme.

Ministerul Economiei și Infrastructurii a prezentat o nouă prognoză a principalilor indicatori macroeconomiți pentru anii 2021-2023, luând în considerare pandemia Covid-19 și impactul acesteia asupra tuturor sectoarelor economiei. Aceasta este a treia modificare a pronozei indicatorilor macroeconomiți din acest an: în martie, se aștepta o creștere anuală a PIB-ului de 3,8%, dar în vară parametrul a fost revizuit: era prognozată deja o scădere de 4,5%.

Progniza actualizată a Ministerului Economiei preconizează că în 2020, PIB-ul Moldovei va scădea cu 6,5% – până la 201,4 miliarde de lei. În același timp, în 2021-2023, economia națională va crește cu 4,7%, 4% și, respectiv, 4,2%.

Până în 2023, volumul PIB-ului Moldovei în termeni nominali se va majora până la 264,5 miliarde lei. În același timp, progniza actualizată ia în considerare factorii externi precum: scăderea producției mondiale, creșterea șomajului, scăderea consumului și, respectiv, modificarea pronozelor pentru creșterea economică mondială în scădere cu 4,4% în 2020, dar cu o recuperare ulterioară – cu 5,2% în 2021.

În următorii ani, se așteaptă ca economia globală să crească cu 3,5%, dar recuperarea va fi probabil îndelungată, inconsistentă și cu un grad înalt de incertitudine.

Potrivit pronozelor FMI, se preconizează o recesiune în 2020 pentru prima dată în toate regiunile lumii, cu excepția Chinei, unde PIB-ul a crescut cu 1,9% (în 2021 – 8,2%). Astfel, în UE, care este principalul partener de export al Moldovei, PIB-ul se așteaptă să scadă cu 8,3%, deși se estimează o creștere de până la 5,2% în 2021.

Anul acesta se așteaptă o scădere mai accentuată a prețurilor la petrol – cu 32,1%, ceea ce va afecta un alt partener economic important al Moldovei – Rusia, unde se estimează o scădere economică cu 4,1% în acest an, dar se așteaptă o ușoară redresare în 2021 (+2,8%).

În acest an, se așteaptă ca, criza comerțului mondial să se adâncească din cauza cererii slabe pentru bunuri și servicii, inclusiv servicii de călătorie. Principala incertitudine este pandemia de COVID-19 și modul în care țările lumii vor aborda. Noul val al pandemiei va duce la o scădere a cererii externe și la o scădere a exporturilor, remitențelor, producției industriale și consumului, în timp ce șomajul va crește.

Previziunile se pot agrava în cazul fluctuațiilor de preț pe piața produselor petroliere, schimbărilor geopolitice și intensificării pandemiei în 2021. În același timp, rămân riscurile interne: al doilea val al pandemiei și posibile noi restricții similare cu starea de urgență din martie-mai; scăderea consumului și scăderea veniturilor gospodăriilor; condițiile meteorologice nefavorabile; instabilitatea politică; factorii macroeconomi disproporționați (deficit bugetar în creștere, sporirea costului forței de muncă etc.); fluctuațiile excesive ale cursului valutar etc.

InfoMarket

În atenția acționarilor BC „Moldindconbank” S.A.! COMUNICAT INFORMATIV

Pe data de 26.11.2020, la sediul băncii pe adresa: mun. Chișinău, str. Armeanescă, 38, a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor BC „Moldindconbank” S.A., înăuntră prin corespondență. La Adunarea generală extraordinară a acționarilor BC „Moldindconbank” S.A., au participat acționarii băncii sau reprezentanții acestora care dețin 92,35% din total acțiuni cu drept de vot aflate în circulație.

ÎN URMA EXAMINĂRII CHESTIUNILOR DIN ORDINEA DE ZI, ADUNAREA GENERALĂ EXTRAORDINARĂ A ACȚIONARILOR BĂNCII:

1. A aprobat Statutul Băncii Comerciale „Moldindconbank” S.A. în redacție nouă, cu intrarea în vigoare din data înregistrării de stat a acestuia. De asemenea, s-a hotărât de a abroga Statutul Băncii Comerciale „Moldindconbank” S.A. aprobat prin hotărârea Adunării generale ordinare anuale a acționarilor Băncii din 20.04.2018 (proces-verbal nr. 01), cu modificările ulterioare.
2. A aprobat Regulamentul Consiliului BC „Moldindconbank” S.A. în redacție nouă, cu intrarea în vigoare concomitent cu intrarea în vigoare a Statutului Băncii Comerciale „Moldindconbank” S.A. în redacție nouă. De asemenea, s-a hotărât de a abroga Regulamentul Consiliului BC „Moldindconbank” S.A. aprobat prin hotărârea Adunării generale ordinare anuale a acționarilor Băncii din 20.04.2018 (proces-verbal nr. 01).
3. A aprobat stabilirea quantumului retribuției muncii, remunerărilor și compensațiilor membrilor Consiliului BC „Moldindconbank” S.A.

Comitetul de conducere al BC „Moldindconbank” S.A.

Statistica tranzacțiilor înregistrate pe piață reglementată în perioada 23.11.2020 - 27.11.2020

Data tranzacției	Codul ISIN	Denumirea emitentului	Valori mobiliare	Prețul	Volumul	Valoarea nominală	Numărul total de VM	Numărul total de VM tranzacționate, înregistrate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al aleștoror în circulație, %	Tipul tranzacției		
24.11.2020	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	79	3 000,00	237 000,00	200,00	1037634	0,01	19 515,00	0,46	Cumparare vinzare		
24.11.2020	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	81	3 000,00	243 000,00	200,00	1037634	0,01	4 158,00	3,34	Cumparare vinzare		
24.11.2020	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	4	3 000,00	12 000,00	200,00	1037634	0,00	1 417	0,30	Cumparare vinzare		
24.11.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	4000	119,64	478 560,00	100,00	1315442	0,30	4285	6,62	Cumparare vinzare		
24.11.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	2000	119,64	239 280,00	100,00	1315442	0,15	5 791	2,15	Cumparare vinzare		
24.11.2020	MD14OSTE1002	SA "INTreprinderea PISCICOLA "COSTESTI"	1850	40,00	74 000,00	10,00	232165	0,80	21 830	0,51	Cumparare vinzare		
25.11.2020	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	1216	119,64	145 482,24	100,00	1315442	0,09	11	0,00	22 420,00	0,39	Cumparare vinzare

Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare

Nr. d/o	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al aleștoror în circulație, %
1	SA AGROPROD	MD14PROD1008	1	6	19 515,00
2	SA UNIFARM	MD14UNIF1001	1	4	4 158,00
3	SA UNIVERSCOM	MD14SCOM1001	10	1	28 340,00
4	SA EDIFICIU	MD14EDIFI003	10	3	42 002,00
5	SA MOLDELINA	MD14MOND1005	10	1	57 910,00
6	SA UNCONS	MD14UNCO1006	50	4	9 550,00
7	SA AGROPROD	MD14PROD1008	1	5	21 830,00
8	SA Consocivil	MD14CONC1008	10	1	2 242
9	BC Moldova-Agroindbank SA	MD14AGIB1008	200	1	2 200,00

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr. d/o	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al aleștoror în circulație, %
1	SA VICCON	MD14VCON1005	1	2	2256,00
2	SA Cahindmontaj	MD14CAHII1006	10	1	27191,00
3	SA DAAC HERMES GRUP	MD14MARS1000	1	1	560,00
4	SA SIGMA	MD14SIMA1001	10	1	64
5	SA MOLDAgroCONSTRUCTIA	MD14MOLC1008	100	2	640,00
6	SA INTERPARES PRIM	MD14ASIP1008	1	1	20100,00

Tipul tranzacției: Donație între persoane care sunt soții, rude sau afini pînă la gradul II inclusiv

Nr. d/o	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al aleștoror în circulație, %
1	SA MOLDAgroCONSTRUCTIA	MD14MOLC1008	100	1	100,00

Banca de Economii S.A.

În proces de lichidare

/IDNO-1003600002549/

aduce la cunoștința potențialilor cum-părători despre desfășurarea la Bursa de Valori a Moldovei a licitațiilor "cu strigare", de vânzare a bunurilor mobile (valori mobiliare) în loturi unice în perioada de expunere 04.12.2020 – 15.01.2021 după cum urmează:

SA "ASPA" (IDNO-1003606006192) canticate acțiuni 97 498 la preț per acțiune – 4,99 lei, valoarea totală 486,515,02 lei, începutul licitației din 05.01.2020.

Valorile mobiliare se vând în conformitate cu Regulamentul privind organizarea și efectuarea tranzacțiilor cu pachetele unice de valori mobiliare pe piață reglementată/MTF a Bursei de Valori a Moldovei S.A.

Doritorii pot lua cunoștință de bunurile expuse la vânzare și procedura de vânzare a activelor nominalizate, în zilele de lucru orele 10:00–16:00, la sediul Banca de Economii S.A. în proces de lichidare pe adresa: mun. Chișinău, bl. Mircea cel Bătrân, 23 (tel. 067218127) și la societatea de investiții „VALINVEST” S.A. pe adresa: mun. Chișinău, str. Gh. Iablocikin 5/1 (tel: 22-12-55,079778164).

К сведению акционеров
АО „Universcom”

Советом общества „Universcom” SA (протокол №2 от 26.11.2020 г.)

ПРИЯТО РЕШЕНИЕ:

Направить на выплату промежуточных дивидендов акционерам „Universcom” SA 709387,23 лей из расчета 1,57 лей на 1 голосующую акцию эмитента. Дивиденды выплачиваются по результатам деятельности за период с 01.01.2020 года по 30.09.2020 года.

Список акционеров и номинальных владельцев акции общества, имеющих право на получение промежуточных дивидендов, составлен по состоянию на 11 ноября 2020 года, согласно ч. 4, ст. 49 Закона «Об акционерных обществах».

Форма оплаты дивидендов – денежными средствами.

Срок выплаты дивидендов с 21.12.2020 года.

S.A. "VOLAN"

Va aducem la cunoștină, ca pe data de 18 decembrie 2020, ora 11.00 pe adresa: or. Edineti, str. Independentei, 228, se va desfășura adunarea generală extraordinara a actionarilor SA "VOLAN" cu prezenta actionariilor. Inregistrarea actionarilor va avea loc de la ora 10.00 pîna la 10.45.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la aprobarea unor tranzacții de proporții. Împuternicirea administratorului societății cu dreptul de a semna tranzacții aprobată și orice alte documente necesare referitoare la tranzacțiile aprobată.
- Cu privire la autentificarea semnaturilor pe procesul verbal al adunării generale.

Lista actionarilor cu dreptul de participare la adunarea generală extraordinara a actionarilor este întocmită de către Registratorul S.A. "Grupa Financiară" la data de 01.12.2020.

Actionarii pot face cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale, începînd cu data de 07.12.2020 la sediul societății: or. Edineti, str. Independentei, 228, în zilele lucratoare, între orele 11-00 pîna la 15-00.

Pentru participare la adunare actionarii se prezintă personal cu buletinul de identitate, iar reprezentanții actionarilor pe lingă buletinul de identitate prezintă și procura, întocmită în conformitate cu legislația în vigoare.

"MOLDOVA-TUR" S.A.

Hotărîrile adunării generale anuale a acționarilor care a avut loc cu prezența acționarilor la 13.11.2020 pe adresa: mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 17/2, et. 5, cvorum 92,8%

PRIN VOTUL MAJORITAR AU FOST APROBATE URMĂTOARELE DECIZII PE CHESTIUNILE DIN ORDINEA DE ZI:

1. S-a aprobat raportul anual al administratorului Societății în baza rezultatelor de activitate în anul 2019.
2. S-a aprobat examinarea raportului financiar anual al Societății în baza rezultatelor de activitate în anul 2019.
3. S-a aprobat raportul anual al Consiliului Societății în baza rezultatelor de activitate în anul 2019.
4. S-a aprobat raportul anual al Comisiei de Cenzori ai Societății în baza rezultatelor de activitate în anul 2019.
5. S-a aprobat modificările la Statutul Societății.
6. S-a aprobat compania de audit pentru efectuarea auditului extern obligatoriu pentru anul 2020 și stabilirea quantumului remunerării pentru serviciile prestate.
7. S-a aprobat hotărârea privind legalizarea semnăturilor președintelui și secretarului adunării generale anuale a acționarilor.

Stimați acționari ai ÎM «Bălteanca» SA

În termenul Hotărârii Consiliului societății din 19.10.2020, la data de 27.11.2020 a fost convocată adunarea generală extraordinară a acționarilor în mun. Bălți, str. Păcii 5. La adunare s-au prezentat acționari și reprezentanții acestora, detinatori a 3245206 acțiuni ordinare cu drept de vot, ceea ce reprezintă 87,73% din totalul acțiunilor cu drept de vot emise de ÎM «Bălteanca» SA.

ÎN URMA EXAMINĂRII CHESTIUNILOR INCLUSE PE ORDINEA DE ZI, ADUNAREA GENERALĂ A HOTĂRÎT:

1. Aprobarea Raportului lichidatorului societății;
2. Aprobarea bilanțului de lichidare a societății;
3. Aprobarea Planului de repartizare activelor Societății.

"MAGNOLIA" SA

Informația privind hotărîrile aprobată de adunarea generală a acționarilor din 02.11.2020 a Societății pe Acțiuni "MAGNOLIA" (IDNO-Cod fiscal 1004611003356)

La adunare a participat 5 acționari, care dețin 100 acțiuni cu drept de vot (voturi) – 100% din numărul total de 100 acțiuni cu drept de vot ale societății. Restricții la utilizarea dreptului de vot nu sunt.

PRIN VOT UNANIM ADUNAREA A APROBAT URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:

- A aproba raportul lichidatorului privind lichidarea și achitarea creanțelor creditorilor.
- A aproba bilanțul definitiv de lichidare a S.A. "Magnolia" întocmit la 30.10.2020 și planul repartizării activelor care au rămas după satisfacerea creanțelor creditorilor.
- A constata lipsa actului de transmitere a activelor din cauza lipsei activelor.
- În legătură cu finalizarea procesului de dizolvare/lichidare a S.A. "Magnolia" a împuñernici lichidatorul, d-na Strînghilă Ivana, să semneze toate documentele ce țin de finalizarea procedurii de dizolvare/lichidare a societății, să semneze și să prezinte către Agentia Servicii Publice cererea de radiere a S.A. "Magnolia" din Registrul de Stat al Persoanilor Juridice, precum și cererile respective în alte organizații de stat și private conform competenței.
- A împuñernici cenzorul societății, d-na Cristina Antofica, să autentifice pe procesul verbal al adunării acționarilor semnaturile președintelui și secretarului adunării.

Stimate acționar al BCR Chișinău S.A.!

Vă aducem la cunoștință că, în conformitate cu Hotărârea Consiliului de Supraveghere al Băncii (proces-verbal nr. 21 din 25 noiembrie 2020), la data de 12 ianuarie 2021, orele 11.00, la sediul BCR S.A., Calea Plevnei nr. 159, Business Garden Bucharest, clădirea A, et. 6, sector 6, București, România, va avea loc Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor BCR Chișinău S.A..

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Componența Consiliului de Supraveghere al Băncii Comerciale Române Chișinău S.A.
2. Aprobarea Statutului BCR Chișinău S.A. în redacție nouă.

Forma de desfășurare a adunării – cu prezența acționarului.

Înregistrarea acționarilor participanți va avea loc între orele 9.30-10.00.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor BCR Chișinău SA va fi întocmită la data de 09.12.2020.

Actionarii pot să facă cunoștință cu materialele aferente ordinii de zi la adresa Calea Plevnei nr. 159, Business Garden Bucharest, clădirea A, et. 6, sector 6, București, Romania, unde va avea loc Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor BCR Chișinău S.A., începând cu data de 28 decembrie 2020, între orele 9.00-16.00.

"Briservice" S.A.**completează anunțul din 26.08.20 nr. 33 (857)**

votat 100% cu pct. 4.1. S-a aprobat transmisierea bunului cu nr. cadastral 1401107.227 și subpuncte 01., 02,03,04, cu adresa m. Briceni, str.M. Frunze 22 F la valoarea totală de 174 000 lei către creditorul acesta.

Președintele Consiliului, Șova V.

Consiliul Societății SA „Victoria”

conform procesului verbal din 23 noiembrie 2020 comunică despre convocarea adunării extraordinare a acționarilor SA „Victoria” cu prezența acționarilor, care va avea loc la 18.12.2020, orele 15.00 pe adresa: r-nul Briceni s. Tabani. Incinta SRL "RaiPlai –Avicola".

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la aprobarea reorganizării S.A. Întreprinderea Piscicola"Victoria" prin dezmembrare (separare) cu transmitarea unei părți din patrimoniul societății existente S.R.L. "Rai Plai Avicola".
2. Aprobarea documentelor aferente reorganizării prin dezmembrare cu separare:
  - Rezultatele evaluării patrimoniului societății
  - Proiectul reorganizării societății prin dezmembrare (separare)
  - Bilanțul de repartiție
  - Actele de transmitere a patrimoniului ce se separă
3. Aprobarea reducerii capitalului social în urma reorganizării al S.A. Întreprinderea Piscicola"Victoria".
4. Aprobarea modificărilor și completării în statutul S.A. Întreprinderea piscicola "Victoria" SA.

Înregistrarea acționarilor și a reprezentanților legali va avea loc între orele: 14.00 - 14.45, la prezentarea actelor de identitate și a procurorilor autentificate în modul prevăzut de legislația în vigoare.

Cu materialele aferente ordinii de zi acționarilor pot lua cunoștință începând cu data de 07.12.2020 la contabilitatea Societății între orele 13.00 - 15.00.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este perfectată de către registratorul independent la data de evidență 27.11.2020

Relații la telefoanele: 0-246-2-25-92

B.C. "VICTORIABANK" S.A.**Aviz de convocare a Adunării Generale extraordinare a acționarilor****STIMAȚI ACȚIONARI!**

Vă aducem la cunoștință faptul că, în conformitate cu prevederile art. 50-56 din Legea nr. 1134/02.04.1997 privind societățile pe acțiuni, art. 54 din Legea nr. 202/06.10.2017 privind activitatea băncilor și prevederile Statutului B.C. „Victoriabank” S.A., în temeiul Hotărârii Consiliului de Administrație al Băncii (PV nr. 96 din 29.10.2020 și PV nr. 98 din 30.11.2020), este convocată Adunarea Generală extraordinară a acționarilor B.C. „Victoriabank” S.A., care va avea loc la data de 18 decembrie 2020, la ora 11:00, forma de ținere a Adunării – prin corespondență. Locul unde se va ține Adunarea Generală (acumularea și examinarea buletinelor de vot) – sediul central al B.C. „Victoriabank” S.A., situat pe adresa: mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 141.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII:

1. Cu privire la modificarea și completarea Statutului B.C. „Victoriabank” S.A.;
2. Cu privire la aprobarea Regulamentului Adunării generale a acționarilor B.C. „Victoriabank” S.A. în redacție nouă;
3. Cu privire la direcționarea profitului anual pentru anul 2019 la capitalizarea băncii și reflectarea acestuia în componența rezultatului reportat;
4. Cu privire la informarea acționarilor băncii despre unele evenimente care influențează sau pot influența activitatea sau prețul valorilor mobiliare ale băncii.

Lista acționarilor Băncii, care au dreptul să participe la Adunarea Generală, este perfectată conform situației la data de 30 noiembrie 2020. Modificările în lista acționarilor se vor efectua în conformitate cu legislația în vigoare după data întocmirii listei, la situația din 15 decembrie 2020 (nu mai târziu decât cu 3 zile până la data desfășurării Adunării Generale a acționarilor băncii).

Acționarii pot lua cunoștință de materialele cu privire la ordinea de zi a Adunării Generale extraordinare a acționarilor începând cu data de 08 decembrie 2020 (în zilele de lucru) între orele 09.00-12.00 și 14.00-16.30 la sediul Băncii (mun. Chișinău, str. 31 august, 141, bir. 109).

Buletinul de vot urmează a fi completat de acționari și prezentat în original la Bancă imediat după primirea lui, dar nu mai târziu de 18 decembrie 2020, orele 10:55. Informația privind modul de completare a buletinului de vot este cuprinsă în textul buletinului.

Rezultatul votului prin corespondență va fi adus la cunoștința acționarilor prin publicarea unui comunicat informativ pe pagina web a Băncii www.victoriabank.md și în ediția periodică "Capital Market", în termenul stabilit de legislație.

*Relații la tel. 022-576350, 022-576353
Comitetul de Direcție al B.C. "VICTORIABANK" S.A.*

Restaurantul**"Casa Nuntii – Noroc" S.A.**

Hotărîrile adunării generale extraordinare a acționarilor Restaurantul "Casa Nuntii – Noroc" S.A. ținută cu prezența acționarilor la 26.11.2020 pe adresa: or. Chișinău, str. Sucevița, 34, MD-2051, cvorum 99,10%

PRIN VOTUL MAJORITAR AL ACȚIONARILOR, ADUNAREA GENERALĂ A HOTĂRÎT:

1. Se aproba înregistrarea la piață reglementată.
2. Se aproba Codul de Guvernare Corporativă a Societății.
3. Să nu fie discutată această întrebare.
4. Să fie autentificat procesul verbal al adunării generale a acționarilor de către comisia de cenzori.

Mobiasbanca – OTP Group S.A.

Informeaază acționarii săi și publicul larg, că la data de 27.11.2020, a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor Băncii prin corespondență.

CONFORM ORDINEI DE ZI, ADUNAREA A PROBAT:

1. Distribuirea profitului Băncii pentru anul 2019.
  2. Alegerea componenței nominale a Consiliului Băncii.
  3. Statutul Băncii în redacție nouă.
  4. Regulamentul cu privire la Adunarea Generală a Acționarilor Băncii și modul de asigurare a accesului acționarilor la informațiile Băncii în redacție nouă.
- Comitetul Executiv al Băncii

În atenție acționarilor „Indmontaj” S.A.

В связи с введением в Молдове с 30/11/2020 года по 15/01/2021 года чрезвычайного положения в области здравоохранения, а также невозможностью обеспечения проведения собрания по причине болезни коронавирусом исполнительного органа, повторное годовое общее собрание акционеров, назначенное на 04/12/2020 года, не состоится.

Organul executiv.

SOCIETATEA PE ACȚIUNI „CET-NORD”

În temeiul deciziei Consiliului S.A. „CET-NORD” din 26.11.2020 (Proces-verbal nr. 9) anunță convocarea, prin corespondență, a Adunării Generale extraordinare a acționarilor, la data de 17 decembrie 2020, orele 14:00 pe adresa: mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 168, Sala de protocol al Societății.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII:

1. Cu privire la aprobarea Statutului S.A. „CET-NORD” în redacție nouă
2. Cu privire la aprobarea Regulamentului Consiliului S.A. „CET-NORD” în redacție nouă
3. Cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei de Cenzori a S.A. „CET-NORD” în redacție nouă
4. Cu privire la aprobarea Regulamentului Comitetului de Audit a S.A. „CET-NORD” în redacție nouă
5. Cu privire la întocmirea înainte de termen a împunericilor unui membru al Consiliului Societății
6. Cu privire la alegerea unui membru al Consiliului Societății
7. Cu privire la stabilirea quantumului retribuției muncii membrului Consiliului Societății

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea Generală extraordinară este întocmită conform situației de la data de 01.12.2020.

Actionarii/reprezentanții lor vor avea posibilitatea să facă cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării Generale extraordinare, începând cu 07.12.2020 până la 17.12.2020, în zilele lucrătoare, de la orele 08:00 până la 16:00, în incinta societății, biroul nr. 308, precum prin expedierea acestora la adresa electronică.

Hotărârile Adunării Generale extraordinare a acționarilor, vor fi aduse la cunoștința acționarilor prin publicarea unui comunicat informativ în ziarul „CAPITAL Market” și pe pagina web a entității (www.cet-nord.md), în termenul stabilit de legislația în vigoare.

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

О безработице – грустно и с надеждой

Обозреватель финансового рынка

Market

<http://www.capital.market.md>
Среда, 2 декабря 2020 г.

Nr.47 (870)
Цена 7 леев

2

3

4

Правительство одобрило проект Закона о государственном бюджете на 2021 год

На заседании 30 ноября кабинет министров одобрил проект Закона о государственном бюджете на 2021 год, который направят в Парламент для принятия, сообщает МОЛДПРЕС.

Согласно проекту, в госбюджете на 2021 г. утверждены доходы в размере 41 млрд 415 млн 400 тыс. леев и расходы на сумму 55 млрд 399 млн 600 тыс. леев, с дефицитом в размере 13 млрд 984 млн 200 тыс. леев.

В бюджетах некоторых государственных органов/учреждений в соответствии с областями компетенции утверждены ассигнования для конкретных целей. Таким образом, на Дорожный фонд предусмотрено 1 млрд 532 млн 59,8 тыс. леев. «Годовая разбивка общего объема акцизов на нефтепродукты, за исключением сжиженного газа, не должна превышать 54,5%; на программу ремонта государственных, местных, коммунальных дорог и улиц общего пользования предусмотрено 900 млн леев», – указывается в проекте.

Распределение средств из программы будет производиться на основании решения Правительства: для реализации процесса приватизации государственного имущества, в том числе на основе индивидуальных проектов – в размере 3 млн леев; для Фонда энергоэффективности – 30 млн леев; для Национального фонда регионального развития – 220 млн леев; для Национального фонда развития

сельского хозяйства и окружающей среды – 1 млрд 100 млн леев.

Распределение этих ассигнований будет осуществляться в порядке, установленном Правительством: для Фонда винограда и вина – в размере 44 млн 102 тыс. леев, из которых 26 млн 102 тыс. леев – из Национального фонда развития сельского хозяйства и окружающей среды; для Национального экологического фонда – 500 млн леев; на повышение качества образования – 87 млн 376 тыс. леев из кредита Всемирного банка в рамках проекта «Реформа образования в Молдове»; на поддержку деятельности театров, цирковых и

концертных организаций – на сумму 175 млн 748,7 тыс. леев и др.

Для Фонда поддержки населения предусмотрена сумма 146 млн 400 тыс. леев, в том числе 130 млн 400 тыс. леев на финансирование минимального пакета социальных услуг органами местного публичного управления второго уровня; на финансирование политических партий – 34 млн 150,5 тыс. леев; на финансирование капитальных вложений в органы центрального публичного управления – 1 млрд 648 млн 054,3 тыс. леев; в бюджет Фонда социальных инвестиций на реконструкцию/строительство санитарных блоков в начальных, средних и высших

учебных заведениях – 5 млн леев и на ремонтные работы в начальных, средних и высших учебных заведениях, которые находятся в подчинении органов местного публичного управления, за счет кредита, предоставленного Всемирным банком в рамках проекта «Реформа образования в Молдове» – в размере 71 млн 874,0 тыс. леев и др.

В этом контексте премьер-министр Ион Кику подчеркнул важность сохранения инвестиций в инфраструктуру, «которые важны и также рекомендованы экспертами Международного валютного фонда, Всемирного банка и других партнеров по развитию».

ВНИМАНИЮ КОМПАНИЙ – СУБЪЕКТОВ ПУБЛИЧНОГО ИНТЕРЕСА!

Оператор Официального механизма накопления информации IP Capital Market сообщает, что механизм накопления информации функционирует по электронному адресу: <http://emitent-msi.market.md>.

Телефоны для справок:
022 221287, 022 229445

Подпишись!

Подпишись на газету Capital Market в любом отделении «Poșta Moldovei» страны или у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221
Press Inform-Curier (022) 237187
“Ediții Periodice” (022) 233740

ПРИГЛАШАЕМ К СОТРУДНИЧЕСТВУ!

Периодическое издание «Capital Market» приглашает к сотрудничеству рекламодателей, рекламные агентства и агентов.

Контактный телефон – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md

Курс валют
на 2.12.2020 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.2530
EUR	1	20.6492
UAH	1	0.6040
RON	1	4.2391
RUB	1	0.2270

CAPITAL Market

**ВНИМАНИЮ
АКЦИОНЕРНЫХ
ОБЩЕСТВ!**

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

**Подпишитесь
на электронную
версию
Capital Market**

Подписавшись на электронную версию Capital Market, вы получите доступ к электронной версии газеты на период действия абонемента. Чтобы подписаться на электронную версию газеты Capital Market, нужно позвонить в редакцию (022 221287), или отправить электронное письмо на email ziarulcm@gmail.com.

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

ПРЕСС-РЕЛИЗ НКФР**НКФР продолжает защищать общественные интересы**

Принимая во внимание враждебное отношение посторонних лиц, «управляющих» Moldasig SA, Национальная комиссия по финансово-мурынку (НКФР), учитывая непрекращающееся блокирование и утрату компанией позиций и репутации на местном рынке и в рамках Международной системы страхования «Зеленая карта», вынесла предупреждение управляющему Confidential-Audit SRL, в котором НКФР требует «немедленно разблокировать ситуацию, создать безоговорочно оптимальные условия для осуществления специальным временным управляющим текущей деятельности в помещении Moldasig SA, быстро организовать визит В. Бырсану и Е. Овруцкого в банк для заверения образцов подписей, восстановить нормальную работу компании, а также здоровую атмосферу в коллективе, чтобы вернуть доверие клиентов и партнеров, выдворить из офиса компании посторонних и формально не трудоустроенных лиц, вмешательство которых наносит ущерб имиджу как внутри страны, так и за ее пределами».

***

В то же время орган по надзору обратился в Генеральную прокуратуру, Министерство внутренних дел, Министерство юстиции, Службу информации и безопасности, Высший совет магистратуры с просьбой «восстановить закон и порядок в процессе оздоровления ситуации и создать нормальные условия для управления Moldasig SA». В данном обращении Национальная комиссия по финансовому рынку сообщила соответствующим органам, что по истечении 10 дней с момента введения НКФР временного специального управления доступ назначенного НКФР лица в помещение Moldasig SA физически жестко блокируется. Между тем Moldasig SA испытывает серьезные проблемы, что будет иметь огромные пагубные последствия. Таким образом, противодействие так называемого нового руководства, «управляющего» компанией, блокирует регистрацию в банке образцов подписей специального управляющего (НКФР) и главного бухгалтера (Moldasig SA). Более того, случай Moldasig SA грозит тем, что Национальное бюро страховщиков автотранспортных средств (BNA), а, значит, и вся Республика Молдова, может снова оказаться на грани исключения из МСС «Зеленая карта». Тогда как еще недавно, после двух десятилетий мучительной неизвестности, нас наконец приняли как полноправных членов в эту международную организацию».

30 ноября 2020 г.

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания от 1 декабря Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), наделенный компетенцией согласно рамочному закону, принял решения в сфере небанковского финансового рынка, в частности:

I. РЕГУЛИРОВАНИЕ

Утвердил проект Постановления НКФР о требованиях к капиталу небанковских кредитных организаций (НКО), разработанный на основании ст. 17 части (4) Закона №1/2018 о небанковских кредитных организациях. Документ определяет базовые элементы регулируемого капитала, эта синтагма была включена в Закон №1/2018 после принятия Закона №23 от 27.02.2020 о внесении изменений в некоторые законодательные акты. Так, регулируемый капитал, помимо собственного капитала, включает новый финансовый инструмент – «субординированный заем». Кроме того, проект предусматривает требования к регулируемому капиталу в зависимости от источника финансирования. Таким образом, НКО обязаны держать и поддерживать регулируемый капитал по отношению к сумме активов на любую сумму не менее:

- 5% – для организаций, которые не регистрируют банковские кредиты;
- 10% – для организаций, которые регистрируют банковские кредиты.

Принял положение о реорганизации акционерного общества, вытекающее из необходимости соответствия законодательства поправкам, внесенным в Закон №1134/ 1997 об акционерных обществах, Закон 171/2012 о рынке капитала, Гражданский кодекс Республики Молдова, в результате внедрения требований актов ЕС, в частности, в сфере соответствия национального законодательства директивам ЕС, в том числе директиве (UE) 2017/ 1132 Европейского парламента и Совета от 14.06.2017 об определенных аспектах права коммерческих обществ, связанных с учреждением/функционированием, слиянием и разделением коммерческих обществ. Проект отправят на визирование заинтересованным учреждениям и выставят на общественное обсуждение на условиях положений законодательства.

II. АВТОРИЗАЦИЯ

Утвердил цену продажи согласно актам переоценки ценных бумаг и паев, которыми владеют доверительные управляющие BV FIDUCIAR INVEST SA, ECON-RENAŞTERE SA и COMPANIA FIDUCIARĂ A FEROVIARILOR SA, которые выставляются на продажу в порядке, установленном законодательством.

Выдал предварительное согласие трастовой компании BV FIDUCIAR INVEST SA на приобретение государственных ценных бумаг.

Исключил OCN TIMUR-CREDIT SRL из Реестра авторизованных небанковских кредитных организаций в результате ликвидации.

Приостановил небанковскую кредитную деятельность OCN EURO CREDIT GRUP SRL на два года по решению единственного пайщика небанковской кредитной организации от 03.11.2020.

Переоформил лицензию Инвестиционного общества PRO INVEST CAPITAL SA путем замены категории лицензии с «В» на «А», с выдачей нового бланка лицензии.

Зарегистрировал в Реестре эмитентов ценных бумаг отчеты о результатах дополнительных эмиссий акций акционерных обществ:

- ORIZONTUL-LUX, на сумму 1 804 630 леев в количестве 360 926 простых именных акций номинальной стоимостью 5 леев, за счет денежных средств;
- PLANETA CARTE SA, на сумму 1 353 255 леев в количестве 270 651 простых именных акций номинальной стоимостью 5 леев, за счет денежных средств.

Разрешил реорганизацию SA VINĀRIA DIN VALE путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью.

Пресс-служба НКФР

ПАРЛАМЕНТСКИЙ ДАЙДЖЕСТ**В ноябре состоялось четыре пленарных заседания, в ходе которых депутаты приняли около 40 законопроектов и решений****Пленарное заседание от 19 ноября 2020 г.**

Депутаты приняли в двух чтениях законопроект о внесении изменений в некоторые нормативные акты, касающиеся Национального банка Молдовы (НБМ). Проект направлен на укрепление независимости и окончательности решений НБМ в области денежно-кредитной политики, регулирования и банковского надзора.

Депутаты в обоих чтениях проголосовали за поправки в Закон о дополнительной социальной защите некоторых категорий населения. В результате увеличился размер ежемесячного государственного пособия для некоторых категорий получателей.

Парламент принял в первом чтении законопроект, направленный на восстановление контрольных функций Государственной инспекции труда в сфере безопасности и гигиены труда и в сфере трудовых отношений.

Депутаты поддержали законопроект, обеспечивающий возможность распределения платежей из национального публичного бюджета и со счетов государственных учреждений физическим лицам посредством правительственной службы электронных платежей MPay.

Парламент одобрил в первом чтении дополнительные меры предотвращения распространения COVID-19 среди работников и поддержки деловой среды.

Ратифицировано Соглашение о займе между Республикой Молдова и Международным банком реконструкции и развития (МБРР) по второму проекту повышения эффективности системы центрального отопления в Кишиневе, а также Финансовое соглашение по внедрению Проекта IFAD VIII.

Пленарное заседание от 20 ноября 2020 г.

Парламент Республики Молдова ужесточил наказание за осквернение могил.

Депутаты приняли во втором чтении законопроект о добровольных пенсионных фондах.

Парламент ратифицировал соглашение, согласно которому Молдова получит от Всемирного банка кредит в размере 13,5 миллиона евро для управления побочными продуктами животного происхождения.

В окончательном чтении приняты поправки к Кодексу о правонарушениях.

Парламент одобрил во втором чтении проект дополнения к Регламенту Парламента, благодаря которому сайт учреждения обеспечит большую прозрачность работы депутатов.

Был одобрен проект поправок к Регламенту Парламента, который предусматривает создание подкомиссии для осуществления парламентского контроля над исполнением решений ЕСПЧ и постановлений КС.

Депутаты Денис Уланов и Владимир Чеботарь избраны членами комиссии, которая будет заниматься расследованием обстоятельств насилия и захвата (рейдерского захвата) акций коммерческих банков, страховых/перестраховочных компаний в Республике Молдова в 2010-2012 гг.

Депутаты поддержали в первом чтении проект изменения Закона о здравоохранении, который выделит паллиативные услуги в структуре базовых услуг, предоставляемых в системе здравоохранения.

Парламент одобрил в первом чтении проект изменений и дополнений к Уголовному кодексу и Кодексу о правонарушениях, который предусматривает наказание за насилие в отношении врачей и медицинских работников при исполнении ими служебных обязанностей.

Пленарное заседание от 26 ноября 2020 г.

Принята Стратегия обеспечения независимости и неподкупности в сфере юстиции на 2021-2024 гг.

Депутаты проголосовали во втором чтении за проект, согласно которому судьи, виновные в вынесении приговоров Молдове в ЕСПЧ, будут обязаны возмещать причиненный по этим делам ущерб.

Продлен срок реконструкции дороги R1 Кишинев – Унгены – Скуляны.

В Молдове до 31 декабря пройдет новый раунд приватизации

В Молдове 27 ноября начался новый раунд приватизации. Как сообщило Агентство публичной собственности, на аукцион «с молотка» выставлено имущество 24 предприятий по начальной стоимости свыше 129 млн леев.

В частности, на продажу единими имущественными комплексами выставлен Детский оздоровительный лагерь «Автодорожник» в украинском поселке Сергеевка (1,6 млн леев) и госпредприятие по производству и реализации мучной продукции в Бессарабке Pita-Service (145 тыс. леев). Также продаётся доля государства в уставном капитале столичного IT-Cafe (3,53 млн леев) и комплексы имущества и недвижимое имущество 21 госпредприятия по цене от 0,015 млн до 50 млн леев. Самые дорогие лоты – два участка под строительство площадью 6,1304 га (мун. Кишинев, ул. Пэдурий, 26/1) и 5,1848 га (мун.

Кишинев, г. Кодру), они выставлены на продажу по начальной цене 50 млн и соответственно 40 млн леев. Также продаётся турбаза «Молдова» (с. Ясения, Украина) – 1,2 млн леев, база отдыха «Чайка» (г. Коблево, Украина) – 1,6 млн леев, кинотеатр Patria (Леова) – 1,683 млн леев, 4-этажный производственный комплекс в Кишиневе – 9,35 млн леев, участок под строительство площадью 0,1617 га по ул. Кузя-Водэ в Кишиневе – 5 млн леев и др.

Заявки на участие в аукционе принимаются до 15 декабря, аукцион пройдет 16 декабря.

Кроме того, с 22 по 31 декабря на Фондовой бирже пройдут аукционы «с молотка» по продаже акций государства в 14 акционерных обществах, доля государства в которых составляет от 30,083 до 99,637%. Самый дорогой лот – госпакет акций государства в АО Metalferos (78,282%), его начальная цена составит около

900 млн леев (на 7 млн леев меньше предыдущей цены). Также через ФБМ планируется приватизировать госпакеты акций в Институте научных исследований Rif-Acvaaparat (92,908%) – 18,55 (на 2,3 млн леев меньше предыдущей цены), госпакет акций в АО «Гостиница Chișinău» (60,179%) – по начальной цене 1,55 млн леев, а также 30,083% акций находящегося в процессе несостоятельности предприятия Alimentarmaș (около 5,5 млн леев, почти на 0,6 млн дешевле, чем предлагался к продаже ранее), а также доли государства в 10 предприятиях по ремонту и содержанию автодорог.

Напомним, это уже третий раунд приватизации в этом году. Агентство публичной собственности запланировало в 2020 г. доходы от приватизации в размере 700 млн леев. Более подробная информация доступна на сайте: www.app.gov.md.

InfoMarket

О безработице – грустно и с надеждой

Главная задача словарей – дать точное определение слов и понятий. Поищем в словаре, например, слово «безработные» – это «трудоспособные граждане, у которых нет работы и заработка, зарегистрированные в органах службы занятости в целях поиска подходящей работы, ищут работу и готовы приступить к ней». Фразу как будто взяли из Трудового кодекса. Есть еще такое определение – « работник физического или интеллектуального труда, у которого в условиях капиталистической экономики нет работы и который не может трудоустроиться». Среди лингвистов были и идеологические работники, которые связывали это явление с определенной системой. Лучше всего это выразили поэты, отмечая в первую очередь опустошенность и трагедию безработного.

Конечно, безработный – это не только отсутствие работы. Безработица ведет к депрессии, конфликтам, разрушенным жизням, страданиям. Поэтому, рассматривая это явление с точки зрения экономики, нельзя обойти и соображения морального, человеческого характера.

В октябре этого года в Молдове было около 40 тысяч официальных безработных. Но число неработающих в стране намного выше. Хотя есть разница между безработным и неработающим.

По статистике, более 67 тысяч граждан находятся в поисках работы, и с января по октябрь 2020 года большинство из них проживали в Кишиневе.

Надо признать, что в сельской местности возможности трудоустройства ограничены, никто не гарантирует работу с постоянным ежемесячным заработком. Вместо этого люди работают в собственном хозяйстве или частных хозяйствах, что дает возможность обеспечить себя всем самым необходимым. Как правило, деньги зарабатывают в ходе сезонных работ, а этого недостаточно.

Доля безработных в сельской местности выше, чем в городе – 58,6% (24336 человек) и соответственно 41,4% (17149 человек).

Несмотря на это, доля населения, занятого в сельском хозяйстве Молдовы, намного выше, чем в сельском хозяйстве европейских стран. Например, в Бельгии этот показатель составляет всего 2,5%, в Дании – 4,4%, Франции – 4,7%, Германии – 3,2%, Голландии – 3,6%, Португалии – 11,6%, Греции – 20,4%.

Четыре года назад в сельском хозяйстве Молдовы было занято 30,3% всего трудоустроенного населения. Можно даже увидеть тенденцию сближения с показателями европейских стран, так как в 2000 году в сельском хозяйстве страны было занято 50% работников по экономике. Таким образом, появление современных технологий в сельском хозяйстве, механизация и автоматизация процессов будут неуклонно сокращать число работников.

Последствия этого очевидны: сократятся затраты на производство сельхозтоваров. Конечно, это возможно, если на селе появится промышленное производство, где на первых порах потребуется рабочих сила. Некоторые предприятия по производству кабеля, а также текстильные предприятия уже сделали шаг в направлении наших сел. Но они как раз испытывают постоянную нехватку рабочей силы.

Из общего числа безработных, зарегистрированных за 10 месяцев этого года, 34,2% – люди от 16 и 35 лет (14159). По уровню профессиональной подготовки безработных, 63,3% закончили начальный класс, гимназию или лицей, и не владеют профессиональной квалификацией. Последнее сильно ограничивает людей в поиске работы. По структуре безработных, молодежь в возрасте 16–24 лет – 9,5% (3947 человек), в возрасте 16–29 лет – 18,4% (7636 человек), лица, вернувшиеся из-за рубежа, – 3,4% (1411 человек), безработные с ограниченными возможностями – 2,0% (847 человек), иностранные граждане – 0,1% (44 человека).

Все это очень грустно, но об этом тоже надо говорить и не забывать.

Константин ОЛТЯНУ

Вниманию акционеров "FinComBank" S.A.

ОБЪЯВЛЕНИЕ о созыве внеочередного Общего собрания акционеров "Banca de Finanțe și Comerț" S.A.
В соответствии со ст. 50-56 Закона об акционерных обществах №1134-XIII от 02.04.1997 г., ст. 54 Закона о деятельности банков №202 от 06.10.2017, Распоряжениями Комиссии по чрезвычайным ситуациям Республики Молдова и Устава "Banca de Finanțe și Comerț" S.A., на основании решения Совета банка от 26.11.2020 г., созывается внеочередное Общее собрание акционеров "Banca de Finanțe și Comerț" S.A. Внеочередное Общее собрание акционеров "FinComBank" S.A., в очной форме, состоится 22.12.2020 г., в 11:00, в SC "CIALCRIS" S.R.L. (Garden Palace Events Restaurant), по адресу: мун. Кишинев, ул. Василе Александри, 8.

ПОВЕСТКА ДНЯ ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ БАНКА:

- Об исполнении решения Общего собрания акционеров №65 от 16.06.2020 по поручению Совету рассмотреть вопрос о выплате/невыплате промежуточных дивидендов за 2020 год.
- Об исполнении решения Общего собрания акционеров №65 от 16.06.2020 о выплате дивидендов акционерам казначейскими акциями согласно ст. 49.7 Закона об акционерных обществах и п. 9.8 Устава банка.
- Об уступке акционерам "Banca de Finanțe și Comerț" S.A. казначейских акций банка, на основании лит. а), п. 3, ст. 78 Закона об акционерных обществах.
- Об условиях оплаты труда и вознаграждений членам Совета "Banca de Finanțe și Comerț" S.A.
- Об утверждении Устава "Banca de Finanțe și Comerț" S.A. в новой редакции.
- Об утверждении Регламента о Совете "Banca de Finanțe și Comerț" S.A. в новой редакции.
- О порядке заверения протокола внеочередного Общего собрания акционеров Банка.

Список акционеров, имеющих право на участие во внеочередном Общем собрании акционеров, составлен Единым Центральным Депозитарием Ценных Бумаг по состоянию на 02.12.2020 г., с изменениями, внесенными после даты составления списка, но не позднее, чем за 3 дня до даты проведения Собрания.

Регистрация участников внеочередного Общего собрания акционеров будет осуществляться 22.12.2020 г., начиная с 10:00 и до 10:50.

Для участия во внеочередном Общем собрании акционеры должны предъявить документ, удостоверяющий личность (удостоверение или паспорт), а представители акционеров – также и документ, подтверждающий предоставленные полномочия (выписку из Государственного реестра юридических лиц или доверенность, легализованную в установленном порядке, по необходимости).

Акционеры могут ознакомиться с материалами к повестке дня внеочередного Общего собрания акционеров, начиная с 11.12.2020 г. в рабочие дни, между 10:00 и 17:00 часами (перерыв: 13:00 -14:00), в Службе корпоративного управления каб. 501, центрального офиса Банка по адресу: мун. Кишинев, ул. Пушкина, 26.

В контексте текущей эпидемиологической ситуации, Банк примет все необходимые меры для защиты от COVID-19. В то же время, меры безопасности могут быть изменены, дополнены или отменены, в зависимости от решений государственных органов, действующих на дату проведения Собрания.

В случае, если Национальная чрезвычайная комиссия общественно-го здоровья примет решение о запрете проведения разовых массовых собраний, банк дополнительно проинформирует акционеров о дате и порядке проведения внеочередного Общего собрания акционеров в новых условиях.

**Дополнительная информация может быть получена по тел: (022)269 809; (022)269 940.
Исполнительный орган Банка**

Сотни миллионов и миллиардов долларов прошли через молдавскую банковскую систему, словно стиральная машина «отмыла» их, и они отправились в офшоры к неизвестным получателям. Дilemma в 2010-2014 годах была такова: или в Молдове не существует преступного явления отмывания денег, или оно активно присутствует в экономической жизни на скрытом уровне.

Отмывание грязных денег в особо крупных размерах при помощи судебной системы и финансово-банковских организаций Молдовы началось в 2010 году, когда через молдавские банки отмывались российские деньги на сумму 20 млрд долларов, как показало расследование. Некоторые эксперты считают, что суммы были еще больше. В 2014 году мы печально прославились во всем мире изза «кражи миллиарда».

Мы должны были выучить те уроки, чтобы закрыть дверь для возможного отмывания денег. Власти вместе с бизнесом и гражданским обществом изменили законодательство таким образом, чтобы не допустить такого явления, как кража миллиарда. Внедрение нового законодательства стало темой первой международной конференции, проведенной онлайн, – «Внедрение положений национального законодательства в сфере предупреждения и борьбы с отмыванием денег», организованной Ассоциацией европейского бизнеса Молдовы (ЕВА). Эксперты из семи стран – Молдовы, Румынии, Латвии, Венгрии, Кипра, США, Чехии, – обсудили законодательство, поделились лучшей международной практикой и опытом расследования случаев мошенничества. 17 спикеров представляли правительственные учреждения и частный сектор, всего же участников было более 150.

В настоящее время Молдова находится на этапе изменения законодательства для предупреждения отмывания денег. Новый закон содержит ряд практических механизмов. «Разработано первичное законодательство, далее последуют вторичные законодательные акты, ряд руководств для банков. Во-вторых, надо понимать, как внедрять законодательство. И в-третьих, но не в последнюю очередь, нужна политическая воля, чтобы ввести четкие правила для всех и смыть позор кражи миллиарда», – отметила исполнительный директор Ассоциации европейского бизнеса Молдовы Мариана Руфа.

По ее словам, еще чувствуются последствия двух резонансных случаев – кражи миллиарда долларов из трех банков и отмывания российских денег. Руководство Национального банка Молдовы (НБМ) считает, что положение надо исправлять, чтобы со временем не встала проблема финансовой безопасности государства.

«Полученный опыт и выученные уроки должны повысить нашу эффективность в борьбе с экономическими преступлениями. Только стабильная и жизнеспособная система является хорошей защитой от ее использования в целях легализации незаконно полученных капиталов», – заявил глава НБМ Октавиан Армашу. По его словам, за последние годы финансовая система Молдовы в целом и банковская в частности «прошли важный процесс реформирования и развития».

«Меры НБМ, которые поддержали Международный валютный фонд, Всемирный банк, Европейский союз и другие партнеры по развитию, привели в итоге к улучшению системы корпоративного управления, повышению прозрачности системы акционеров банков, усилиению надзора. И не в последнюю очередь, – к улучшению в банках системы предупреждения и борьбы с отмыванием денег и качества мер предосторожности», – сказал глава НБМ.

В 2019 году система Moneyval сообщила после последней оценки, что Молдова серьезно продвинулась вперед по этому вопросу. Как отметил О. Армашу, Moneyval также дала рекомендации, на основе которых НБМ провел важные меры приближения к международным стандартам. В частности, была пересмотрена методология оценки рисков отмывания денег и финансирования террориз-

Предупреждение отмывания денег: выученные уроки

ма в поднадзорных секторах. НБМ при поддержке USAID предложил внедрить IT-инструмент, чтобы заранее выявлять риски и обеспечить прозрачность акционеров банков.

Президент НБМ добавил, что «обеспечение прозрачности и климата, благоприятствующего предупреждению финансирования терроризма и отмывания денег, является важным элементом повышения привлекательности Молдовы как направления для иностранных инвестиций».

Серьезные инвесторы интересуются размещением капиталов только в прозрачной системе, где известны конечные выгодополучатели, есть строгие правила по предупреждению отмывания денег и где существует жесткое наказание для тех, кто вздумал «поиграть с деньгами». Совершенно прав Даниэл Стайку, бывший глава Национального органа по предупреждению и борьбе с отмыванием денег Румынии, который заметил в ходе конференции, что «выявление реального выгодополучателя, как это предусмотрено законодательством Молдовы, – это одна из самых важных мер получения информации о клиентах. Зачем она нужна? Потому что государство должно сделать так, чтобы юридические лица и сделки были настолько прозрачными, что у преступников даже не возникало соблазна использовать их в незаконных целях, в частности для отмывания денег и финансирования терроризма».

Например, в Румынии настоящие выгодополучатели зарегистрированы в Центральном реестре. Его ведут в Национальном офисе коммерческого реестра для юридических лиц, которые обязаны регистрироваться в коммерческом реестре, за исключением автономных субъектов, национальных компаний и обществ. Ассоциации и фонды зарегистрированы в Центральном реестре министерства юстиции, трастовые компании и похожие субъекты – в реестре Национального агентства налогового управления. «Международное сотрудничество может стать серьезным вызовом, когда речь идет об установлении настоящего выгодополучателя во всей цепи компаний, растянувшейся через множество

юрисдикций вне ЕС, в офшорных зонах», – сказал Д. Стайку.

Директор Службы предупреждения и борьбы с отмыванием денег Василе Шарко сообщил о проектах в этой сфере, внедряемых при поддержке внешних партнеров.

«Ближайшее время будет очень насыщенным. В начале декабря должен быть опубликован Закон о процедуре констатации нарушения законодательства в сфере предупреждения и борьбы с отмыванием денег. Сейчас Служба борьбы с отмыванием денег в сотрудничестве с регуляторами НБМ и Национальной комиссией по финансовому рынку (НКФР) активно готовит к этому всю систему, все подотчетные субъекты. Надеемся, что после этого у нас будет иной подход ко всем процессам, происходящим в системе. И, не в последнюю очередь, нам хотелось бы более эффективного сотрудничества с правоохранительными органами», – сказал В. Шарко.

ОПЫТ МОЛДОВЫ В СФЕРЕ БОРЬБЫ С ОТМЫВАНИЕМ ДЕНЕГ

Исполнилось почти два года с момента вступления в силу Закона о предупреждении и борьбе с отмыванием денег и финансированием терроризма (№308/2017).

Как отметила в ходе конференции генеральный секретарь Национальной комиссии по финансовому рынку Елена Пуй, за это время были предприняты меры, задачей которых было снижение угроз, борьба с отмыванием денег и финансированием терроризма для обеспечения защиты финансовой системы от попыток ее использования в незаконных целях. В частности, на небанковском рынке были изменены нормы в данной сфере в результате первой национальной оценки рисков, завершившейся в 2017 году. Также введены в действие положения профильного законодательства – Закона №1/2018 в отношении прозрачности структуры акционеров/пайщиков небанковских кредитных организаций, раскрытия информации о настоящих выгодополучателях, а также оценки соответствия управляющих небанковскими кредитными организациями критериям fit&proper. Рынок

страхования, пройдя этап прозрачности структуры собственников, постоянно вовлечены в процесс реконфигурации мер на рынке после первой аудиторской проверки в целях надзора в сфере предупреждения и борьбы с отмыванием денег, отметил генеральный секретарь НКФР.

«Надо сказать, что среди инструментов предупреждения есть и Закон о процедуре констатации нарушений в сфере предупреждения отмывания денег и финансирования терроризма (№75/2020). Задача этого закона – обеспечение правильного внедрения Закона №308/2017, а также соответствия европейскому законодательству. Этот закон, вступающий в силу с декабря 2020 года, активно обсуждался на этапе публичных консультаций с партнерами по развитию, заинтересованными сторонами, в том числе и членами Ассоциации европейского бизнеса», – добавила Елена Пуй.

Прозрачнее стали и банки. «Удачная чистка банковского сектора после крупной банковской кражи стала возможной благодаря мерам надзора, принятым НБМ. Решительное обязательство придать необратимость реформам в банковском секторе критически важно для стабильности финансового сектора», – считают эксперты МВФ.

Первый вице-президент НБМ Владимир Мунтяну отметил в ходе конференции, что «коммерческие банки усвоили урок, и сейчас более подготовлены и даже обладают современными механизмами выявления рисков. Банковская система лучше защищена на национальном уровне, и новый закон только улучшит ее».

Бизнес располагает еще резервом доверия к банковской системе, что выяснилось в ходе конференции. Владимир Мунтяну заявил, однако, что, «если Молдова не будет идти в ногу с региональными партнерами и с международными профильными требованиями, то нашей стране грозит серьезная угроза стать изгоем». «Великий риск того, что банки потеряют корреспондентские счета, подобное у нас было несколько лет назад. Больше нельзя допустить нечто подобное, «ландромат» или банковскую кражу», – сказал В. Мунтяну.

Влад БЕРКУ

После засухи аграриям не на что купить доллары и евро

Начиная с апреля национальная валюта дорожает по отношению к валютам стран – торговых партнеров Молдовы. Во второй половине II квартала 2020 года, по мере постепенного возобновления экономической деятельности, на валютном рынке наблюдалось высокое предложение валюты, в частности от физических лиц, как результат роста денежных переводов из-за рубежа. Об этом сообщил Национальный банк Молдовы (НБМ).

В то же время чистый спрос экономических агентов на валюту увеличился, хотя и не так сильно по сравнению с предложением от физических лиц. Это результат внешних торговых операций, когда некоторые экспортёры приобретают валюту, особенно те компании, которые занимаются сельским хозяйством. Подорожание лея отразится на динамике цен на внутреннем рынке. В этом году аграрии пострадали от засухи. Больше всего пострадали производители зерновых. Убытки составили 2500–4000 леев на гектар. В итоге некоторым даже нечего было экспортировать. Соответственно, им не нужна была валюта.

НОМИНАЛЬНЫЙ КУРС ЛЕЯ ВЫРОС НА 1,6%

В III квартале 2020 года официальный номинальный курс молдавского лея вырос на 1,6% по отношению к американскому доллару, а по отношению к евро подешевел на 2,0% в сравнении с показателями предыдущего квартала.

«В III квартале в среднем большинство валют стран – торговых партнеров Молдовы из корзины REER подорожали по отношению к доллару. В частности, укрепили позиции валюты некоторых стран ЕС: чешская крона – на 7,9%, польский злотый – на 7,2%, евро и болгарская лева – на 5,8%, румынский лей – на 5,7%, венгерский форинт – на 5,5%. С другой стороны, турецкая лира, белорусский рубль, украинская гривна и российский рубль подешевели по отношению к доллару. В реальном выражении молдавский лей подорожал на 1,4% по отношению к корзине валют стран – торговых партнеров Молдовы (средний показатель III квартала в сравнении со средним показателем II квартала). Из них больше всего на подорожание REER повлияла Украина – на 0,8 п. п., Россия – на 0,7 п. п. и

Турция – на 0,5 п. п.», – говорит в сообщении НБМ.

Чистое предложение от физических лиц составило 726,6 млн долларов, что больше по сравнению с предыдущим кварталом (на 71,2%) и по сравнению с III кварталом 2019 года (на 17,9%). Чистые переводы из-за рубежа в пользу физических лиц выросли за первые два месяца квартала на 28,4% по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года. Это стало основным фактором, усилившим положительную динамику чистого предложения. В структуре предложения валюты от физических лиц по-прежнему укрепляются позиции евро. Спрос экономических агентов на валюту вырос, но не так сильно, как предложение от физических лиц. В III квартале 2020 года он составил 661,6 млн долларов, превысив на 49,7% показатель предыдущего квартала и на 9,1% – показатель аналогичного периода предыдущего года. После улучшения ситуации в сфере экспорта в апреле-мае дефицит внешнего торгового баланса вырос в III квартале, вернувшись на уровень предыдущих лет. Темпы снижения экспорта стали более высокими, по сравнению с импортом.

Уровень покрытия чистого спроса валюты экономических агентов чистым предложением от физических лиц составил 109,8% в III квартале 2020 года, по сравнению с 96,1% в предыдущем квартале и 101,6% – в III квартале 2019 года. В связи с этим НБМ вмешался и купил валюту на местном рынке на сумму 105,6 млн долларов.

ИЗБЫТОК ВАЛЮТЫ В ИЮЛЕ И АВГУСТЕ

Избыток валюты на местном рынке распределился неравномерно в отчетном квартале. Более выраженным он был в июле и августе на фоне сильного спроса физических лиц. В этих условиях в первой половине квартала

официальный курс обмена национальной валюты по отношению к доллару вырос, укрепившись при незначительных колебаниях в пределах 16,6 лея за доллар.

К концу сентября временный дефицит на валютном рынке привел к краткосрочному изменению тенденции. В целом молдавский лей в конце III квартала 2020 года подорожал на 1,6% по отношению к доллару, в сравнении с концом предыдущего квартала.

Динамика официального курса молдавского лея к евро находилась под влиянием колебаний курса евро по отношению к доллару на международных рынках. В первой половине III квартала сохранилась тенденция обесценивания доллара по отношению к основным мировым валютам, особенно к евро. В июле доллар отметил худший показатель за последние годы, по отношению к евро его курс упал на минимальный уровень за последние два года.

Тревога инвесторов в это время была вызвана неэффективным управлением администрацией США пандемией COVID-19, ее влиянием на американскую экономику и отсутствием политического согласия в отношении мер экономического стимулирования и помощи пострадавшим отраслям. Федеральная резервная система США не изменила ставку федеральных фондов, отметив, что американская экономика сохраняет сильную зависимость от динамики пандемии.

Во второй половине квартала курс евро к доллару относительно стабилизировался, а к концу сентября доллар вернул утерянные позиции.

В III квартале евро подорожал на 3,6% по отношению к доллару по сравнению с предыдущим кварталом.

Национальный банк Молдовы располагает достаточным объемом валюты, чтобы выдержать валютные удары на внутреннем рынке. Валютные резервы НБМ составляют 3,45 млрд долларов. Этими деньгами хватает на шесть месяцев импорта. В третьем квартале валютные резервы выросли на 260 млн долларов в результате поступления обязательных валютных резервов лицензированных банков, приобретения валюты и поступления кредитов и грантов от основных партнеров по развитию.

Эдуард ЛУПУ

Минэкономики ухудшило прогноз на 2020 г.: ВВП снизится на 6,5%

Минэкономики и инфраструктуры представило новый прогноз макроэкономических показателей на 2021–2023 гг., с учетом пандемии COVID-19 и ее влияния на все отрасли экономики. Это уже третье изменение прогноза макроэкономических показателей в этом году: в марте ожидался годовой рост ВВП на 3,8%, однако летом параметр был пересмотрен: прогнозировалось уже снижение на 4,5%. Актуализированный прогноз Минэкономики предусматривает, что в 2020 г. спад экономики составит 6,5% – до 201,4 млрд леев.

В то же время в 2021–2023 гг. прогнозируется рост ВВП на 4,7%, 4% и соответственно 4,2%. К 2023 г. объем ВВП Молдовы в nominalном выражении составит 264,5 млрд леев. Одновременно обновленный прогноз учитывает внешние факторы: сокращение мирового производства, рост безработицы, снижение потребления и, как следствие, изменение прогнозов по росту мировой экономики в сторону снижения на 4,4% в 2020 г., но с последующим восстановлением роста на 5,2% в 2021 г.

В последующие годы рост мировой экономики ожидается на уровне 3,5%, однако восстановление, вероятнее всего, будет долгим, не-последовательным и с большой долей неопределенности.

По прогнозам МВФ, в 2020 г. впервые во всех регионах мира ожидается рецессия, за исключением Китая, где прогнозируется рост ВВП на 1,9% (в 2021 г. – 8,2%). Так, в ЕС, который является главным партнером Молдовы по экспортту, ожидается спад ВВП на 8,3%, хотя на 2021 г. прогнозируется рост на 5,2%. В текущем году ожидается более серьезное снижение цен на нефть – на 32,1%, что отразится на другом важном внешнеэкономическом партнёре Молдовы – России, где прогнозируется спад экономики на 4,1% в нынешнем году, но ожидается небольшое восстановление в 2021 г. (+2,8%).

В нынешнем году ожидается углубление кризиса в мировой торговле за счет слабого спроса на товары и услуги, в том числе туристические услуги. Главным фактором неопределенности является пандемия COVID-19 и то, как страны мира будут ее преодолевать. Новая волна пандемии приведет к сокращению внешнего спроса и снижению экспорта, денежных переводов, объема промпроизводства и потребления, при этом вырастет безработица. Прогнозы могут ухудшиться в случае колебаний цен на рынке нефтепродуктов, геополитических изменений, усиления пандемии в 2021 г.

В то же время сохраняются внутренние риски: вторая волна пандемии и возможные новые ограничения, аналогичные режиму ЧП в марте-мае; сокращение потребления и снижение доходов населения; неблагоприятные погодные условия; политическая нестабильность; непропорциональность макроэкономических факторов (рост бюджетного дефицита, стоимость рабочей силы и пр.); валютные колебания и т. д.

InfoMarket

Вниманию акционеров КБ „Moldindconbank“ S.A.!

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ

26.11.2020 г., по юридическому адресу банка: мун. Кишинэу, ул. Армянскэ, 38, состоялось внеочередное Общее собрание акционеров КБ „Moldindconbank“ S. A., проведенное в заочной форме. На внеочередном Общем собрании акционеров КБ „Moldindconbank“ S.A., участвовали акционеры банка или их представители, которые владеют 92,35% общего количества акций с правом голоса, находящихся в обращении.

В РЕЗУЛЬТАТЕ РАССМОТРЕНИЯ ВОПРОСОВ ПОВЕСТКИ ДНЯ, ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ

КБ „MOLDINDCONBANK“ S.A.:

- Утвердил Устав Коммерческого Банка „Moldindconbank“ S.A., в новой редакции, с вступлением в силу со дня его государственной регистрации. Также было решено признать утратившим силу Устав Коммерческого Банка „Moldindconbank“ S.A., утвержденный решением очередного годового Общего собрания акционеров банка от 20.04.2018 г. (протокол №01), с последующими изменениями.
- Утвердил Регламент Совета КБ „Moldindconbank“ S.A. в новой редакции, с вступлением в силу одновременно с вступлением в силу Устава Банка в новой редакции. Также было решено признать утратившим силу Регламент Совета КБ „Moldindconbank“ S. A., утвержденный решением очередного годового Общего собрания акционеров банка от 20.04.2018 г. (протокол №01).
- Утвердил установление размера оплаты труда, вознаграждений и компенсаций членов Совета КБ „Moldindconbank“ S.A.

Правление КБ „Moldindconbank“ S.A.